

Η ΚΑΣΤΑΛΙΑ.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΙΔΙΩΣ ΟΡΜΕΜΦΥΤΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΝΣΤΙΓ-
ΜΑΤΙΚΗΣ ΝΟΗΣΕΩΣ.

(Συνέχεια ὄρα φυλ. α')

Περὶ τοῦ εὐκοινωνήτου τῶν ζώων.

Αἱ σχέσεις, αἱ ὑπάρχουσαι μεταξὺ ζώων τοῦ αὐτοῦ εἴδους ἢ μεταξὺ διαφόρων εἰδῶν προέρχονται ἐκ τοῦ φυσικοῦ ὀρμεμφύτου, ὡς καὶ αἱ πράξεις αὐτῶν, αἱ ἀποβλέπουσαι τὴν ἰδίαν αὐτῶν διατήρησιν, ἢ τὴν τοῦ εἴδους των. Ὅτε μὲν ταῦτα ζῶσι μεμονωμένα καὶ μὴ δυνάμενα νὰ ὑποφέρωσι πλη-

σίον των ἄλλο ζῶον τοῦ αὐτοῦ εἴδους, πότε δὲ ἐνοῦνται πολλὰ ὁμοῦ, καὶ σχηματίζοντα οὕτω κοινωνίας βαδίζουσι πρὸς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν σκοπόν.

Αἱ συνιστάμεναι παρὰ τῶν ζώων κοινωνίαι, αἱ μὲν εἰσὶ πρόσκαιροι αἱ δὲ διαρκεῖς.

Πολλὰ ζῶα ἐνοῦνται ἕνα ταξιδεύωσι,

(ΕΤΟΣ Α'. Φυλλ. Β'.—Ἀπρίλιος 1861.)

χωρίζονται δε όταν ρθάσωσιν εἰν τὸ τέρας τοῦ ταξιδίου αὐτῶν.

Αἱ ἀποδημητικαὶ περιστεραι, αἱ κατοικοῦσαι τὴν Βόρειον Ἀμερικὴν διέρχονται τὴν μεγάλην αὐτὴν ἥπειρον εἰς τοσοῦτον ἀριθμὸν, ὥστε ὁ μέγας φυσικοῖστορικὸς Βίλσον ἐξετίμησεν εἰς δύο περίπου ἑκατομμύρια τὸ σμῆνος τῶν περιστερῶν, ἃς εἶχεν ἰδεῖ διερχομένας παρά τὴν Ἰνδιάναν.

Εἰς τοὺς ἰχθύς καὶ τὰ ἔντομα παρατηρεῖται ἐπίσης τὸ εὐκοινῶντον.

Ὁ λύκος ζῆ μετὰ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ ἢ δὲ συνείθης οἰκογένεια τῶν λύκων σύγκριται ἐκ τῶν δύο συζύγων καὶ τεσσάρων ἢ ἐξ τέκνων, ἅτινα ἀποχωρίζονται κατὰ τὴν ἐρωτικὴν αὐτῶν ἐποχὴν καὶ σχηματίζουσιν ἐτέρας οἰκογενείας.

Ἐκ τῶν μαστοφόρων, ὁ κάστωρ εἶναι ἀξιοσημείωτος διὰ τὸ εὐκοινῶντον αὐτοῦ καὶ τὴν φιλεργίαν. Κατὰ τὸ θέρος ζῆ μόνος ἐντὸς τῶν ὑπογείων τοῦ φωλεῶν, ἃς κατασκευάζει παρά τὰς ὄχθας λιμνῶν ἢ ποταμῶν· ἀλλ' ὅταν πλησιάσῃ ὁ χειμὼν ἀφίνει τὴν κατοικίαν του, ἐνοῦται μετὰ τῶν λοιπῶν καστόρων 200 - 300, καὶ κατασκευάζουσιν ἐν κοινῷ τὴν χειμερινὴν αὐτῶν κατοικίαν εἰς τὰ μᾶλλον μεμονωμένα τῆς Βορείου Ἀμερικῆς μέρη. Ὡς τόπον κατάλληλον διὰ τὰς φωλεὰς τῶν ἐκλέγουσι λίμνην ἢ ποταμὸν βαθύν, ἵνα μὴ παγῶνῃ ποτὲ τὸ ὕδωρ μέχρι τοῦ βυθοῦ, καὶ προτιμῶσι τὰ μέρη, εἰς τὰ ὁποῖα ὑπάρχει ῥεῦμα, ὥστε νὰ δύνανται εὐκόλως νὰ μεταφέρωσι τὰς ἀναγκαίας πρὸς κατασκευὴν ὕλας.

Αἱ καλύβαι τῶν καστόρων ἢ μᾶλλον οἱ οἰκίσκοι ἔχουσι δύο ἐξόδους, μίαν πρὸς τὸν ποταμὸν καὶ ἑτέραν πρὸς τὴν ξηράν. Τὸ σχῆμα τῶν κατοικιῶν τῶν εἶναι ὡσειδὲς ἢ στρογγύλον. Πολλὰκις κατασκευάζουσιν τὰς κατοικίας τῶν ἐκ δύο ἢ τριῶν ὀροφῶν.

Οἱ ἐλέφαντες ζῶσιν ἐπίσης κατ' ἀγέλας ὁ δὲ πρεσβύτερος ὀδηγεῖ τὴν ἀγέλην, ὁ δευτέρος τὴν ἡλικίαν ἀκολουθεῖ τελευταῖος· οἱ νεώτεροι καὶ οἱ ἀσθενεῖς εὐρίσκονται ἐν τῷ μέσῳ. Αἱ μητέρες φέρουσιν ἐπὶ τῆς προ-

σοκίδος αὐτῶν τὰ τέκνα τῶν, ἅτινα δὲν δύνανται εἰσεῖτι νὰ βαδίσωσι μόνα. Τινὲς ἐντὸς τοῦ δάσους χωρίζονται ἐκ τῆς συνοδείας, καὶ τότε συλλαμβάνονται παρά τῶν ἀνθρώπων. Ὅταν διέρχονται ποταμὸν τινα ἀφίνουσι τοὺς μικροτέρους νὰ προπορεύωνται, φοβούμενοι μὴ τὸ μέγα βάρος τῶν μεγαλύτερων βυθίσῃ τὸν ποταμὸν πλειότερον καὶ τότε δὲν δυνθῶσιν οἱ μικρότεροι νὰ διέλθωσιν. (α)

Ἡ ἐντελής κοινότης εἰς τὰ πτηνὰ εἶναι σπανιωτέρα, μ' ὅλα ταῦτα ὑπάρχει εἶδος τι στρουθοῦ, ὁ δημοκράτης καλούμενος, ὅστις ζῆ κατὰ σμῆνη εἰς τὰ πέριξ τοῦ ἀκρωτηρίου τῆς Καλῆς-Ἐλπίδος, καὶ κατασκευάζει τὴν φωλεάν αὐτοῦ ὑπὸ στέγασμά τι, κοινὸν δι' ἅπασαν τὴν οἰκογένειαν.

Εἰς τὴν τάξιν τῶν ἐντόμων ὑπάρχουσι παραδείγματα μᾶλλον ἀξιοσημείωτα ὡς πρὸς τὸ εἶδος τοῦ ὀρμεμψύτου τούτου· αἱ δὲ κοινὰ αὐτῶν κατοικίαι διεγείρουσι τὸν θαυμασμὸν ἡμῶν. Αἱ φωλεαὶ τῶν σφηκῶν π. χ. θαυμάζονται διὰ τὸ κανονικὸν αὐτῶν καὶ τὸ τέλειον. Πρὸς κατασκευὴν αὐτῶν, τὰ ζῴφια ταῦτα ἀποκολλῶσι διὰ τοῦ ῥάμφους τῶν τεμάχια παλαιοῦ ξύλου, τὰ ὁποῖα μεταβάλλουσιν ἐν εἰδει μάζης, ὁμοίας τῆς τοῦ ναστοχάρτου, ἐκ δὲ τῆς ὕλης ταύτης κτίζουσι σειρὰς κελλίων ἐξαγώνων, ἅτινα θέτουσι παραλλήλως εἰς ὄρισημένην διάστασιν καὶ ἐνώνουσι κατὰ διαστήματα διὰ στηλῶν. Αἱ φωλεαὶ αὐται, ὅτε μὲν εἰσὶ κρεμασταί, ἄλλοτε τὰς κατασκευάζουσιν ἐντὸς κοιλώματος δένδρου τινὸς ἢ ἐπὶ τῆς γῆς. Εὐρίσκονται δὲ ἢ ἐμπεριεχόμεναι ἐντὸς ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ καλύμματος ἢ κεχωρισμέναι, κατὰ τὸ εἶδος τῶν σφηκῶν εἰς ὃ ἀνήκουσιν.

Ἡ κοινότης ἐν ταῖς ἐργασίαις εἶναι ἐκ τῶν μᾶλλον ἀξιοσημείωτων χαρακτηριστικῶν τῶν ἡθῶν τῶν μελισσῶν.

Αἱ μέλισσαι ζῶσι κατὰ σμῆνη, ἕκαστον

(α) Πλίνιος.

τῶν ὁποίων σύγκριται ἐκ δέκα μέχρι τριάκοντα χιλιάδων ἐργατιδῶν, ἐξ ἑξακοσίων ἢ ὀκτακοσίων ἀρρένων ἢ ψευδοκρηφῶν, ἀλλὰ κοινῶς κρηφῶν καλουμένων, καὶ ἐκ μιᾶς θηλείας, ἣτις καλεῖται βασίλισσα.

Κατασκευάζουσι τὴν κατοικίαν αὐτῶν ἐντὸς κοιλώματος ἢ ἐντὸς ὀπῆς γηραιῦ τινος δένδρου, ἢ ἐντὸς καλυβῶν, ἃς οἱ γεωργοὶ καλοῦσι κυφέλας. Τὰς διὰ τὴν σύστασιν καὶ συντήρησιν τῆς κοινότητος ἀπαιτούμενας ἐργασίας ἐκτελοῦσιν αἱ ἐργατιδὲς μέλισσαι, ὧν αἱ μὲν, αἱ καλούμεναι κηροποιοὶ εἰσὶν ἐπιφορτισμέναι νὰ συλλέγωσι τὰς τροφὰς καὶ τὰς πρὸς κατασκευὴν ὕλας· αἱ δὲ, αἱ καλούμεναι τροφοὶ ἐνασχολοῦνται ἰδίως περὶ τῆς ἐσωτερικῆς οἰκονομίας καὶ τῆς ἀνατροφῆς τῶν νεογνῶν.

Ἡ κηροποὸς μέλισσα, ἵνα συλλέξῃ τὰ ἀναγκαῖα πρὸς κατασκευὴν τοῦ μέλιτος, εἰσέρχεται ἐντὸς ἄνθους τινος, οὗτινος οἱ στήμονες (α) εἰσὶ πλήρεις κόνεως τινος, γύριδος καλουμένης. Ἡ κόνις αὕτη προσκολλᾶται ἐπὶ τῶν ἐν εἰδει κλάδων τριχῶν, ἐξ ὧν τὸ σῶμα αὐτῆς εἶναι κεκαλυμμένον, καὶ προστριβομένη με τοὺς τριχωτοὺς αὐτῆς πόδας συναρίζει τὴν κόνιν ἐν εἰδει τολύπης καὶ τὴν ἐπισωρεύει ἐντὸς πόσθη, εὐρισκομένης πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τῶν ἐμπροσθίων αὐτῆς ποδῶν. Διὰ τῶν χειλέων τῆς ἀποκολλᾷ ὡσαύτως ἐκ τῆς ἐπιφανείας τῶν φυτῶν ὕλην τινα ῥητινώδη, ἣτις καλεῖται πρόπολις, καὶ ἣν θέτει ἐν τῇ πόσθῃ αὐτῆς· εἶτα ἐπανέρχεται, ἀφίνει τὰς συλλεχθείσας ὕλας καὶ, ἢ ἐπιστρέφει ἵνα συλλέξῃ νέας, ἢ ἀρχεται τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς με τὰς ἡδὴ συλλεχθείσας.

Αἱ ἐσωτερικαὶ ἐργασίαι εἰσὶ μᾶλλον πολυσύνθετοι· καὶ πρῶτον αἱ μέλισσαι βούουσι με τὴν πρόπολιν πάσας τὰς ῥαγάδας τῆς κατοικίας αὐτῶν, ἀφίνουσαι ἐν μόνον ἀνοιγμα· ὕστερον ἀσχολοῦνται εἰς τὴν κατα-

σκευὴν τῶν κρηφῶν, αἵτινες μέλλουσι νὰ χρησιμεύωσιν ὡς φωλεαὶ εἰς τὰ νεογνὰ καὶ ὡς ἀποθήκαι διὰ τὰς ζωοτροφίας τῆς κοινότητος.

Αἱ κρηφῆραι κατασκευάζονται ἐκ κηροῦ, ὃν συλλέγουσιν αἱ μέλισσαι ἐκ διαφόρων φυτῶν καὶ ὅστις ἐκκρίνεται ὡσαύτως ἐξ ἰδιαιτέρων τινῶν ὀργάνων ὑπὸ τοὺς κρῖκους τῆς κοιλίας τῆς μελίσης· σύγκριται δὲ ἐκ δύο κυττάρων ἐξαγώνων, οὗς προσκολλῶσιν ἐπὶ τοῦ θόλου τῆς κυφέλης παραλλήλως, ἀφίνουσαι μεταξὺ αὐτῶν κενὸν τι διάστημα, τὸ ὁποῖον χρησιμεύει εἰς τὸ νὰ διέρχωνται αὐταὶ ἐλευθέρως. Τινὲς τῶν κυττάρων εἰσὶ προσδιωρισμένοι εἰς κατοικίαν τῶν θηλειῶν, καὶ καλοῦνται διὰ τοῦτο βασιλικαί. Οὗτοι εἰσὶ χωρητικώτεροι καὶ τὸ σχῆμα κυλινδρικοί.

Ὅταν αἱ μέλισσαι συλλέξωσι μεγάλην ποσότητα γύριδος ἢ μέλιτος, τὸ περιττὸν θέτουσιν εἰς τινὰς τῶν κοινῶν κυττάρων καὶ φυλάττουσιν αὐτὸ διὰ τὰς μελλούσας αὐτῶν ἀνάγκας. Αἱ ἀρσενικαὶ μέλισσαι δὲν λαμβάνουσι μέρος εἰς τὰς ἐργασίας ταύτας· ὅταν δὲ αὐταὶ δὲν ἦναι πλέον ὠφέλιμοι ἐν τῇ κοινότητι, φονεύονται ὑπὸ τῶν ἐργατικῶν μελισσῶν διὰ τῶν κέντρων αὐτῶν. Ἡ δὲ σφαγὴ αὕτη συμβαίνει μεταξὺ τοῦ Ἰουνίου καὶ τοῦ Αὐγούστου.

Ἡ θήλεια μέλισσα ἢ ἡ βασίλισσα οὐδὲν ἐργατικὸν μέρος λαμβάνει· ἐπειδὴ δὲ ἐκ τῆς γονιμότητος αὐτῆς ἐξαρτᾶται ἡ εὐδαιμονία τοῦ μελισσίου, διὰ τοῦτο αὕτη λαμβάνει τὰς μεγαλύτερας περιποιήσεις. Ὅταν ἀρχίσῃ νὰ ὠτοκῆ γίνεται τὸ ἀντικείμενον τοῦ σεβασμοῦ, καὶ δὲν ὑποφέρει νὰ ἴδῃ ἐν τῇ κατοικίᾳ αὐτῆς οὐδεμίαν ἀντίζηλον· διὰ τοῦτο εἰς ἕκαστον σμῆνος μία μόνη βασίλισσα ὑπάρχει.

Ὡς πρὸς τὰς περιποιήσεις, ἃς αἱ μέλισσαι προσφέρουσι πρὸς τὴν βασίλισσαν αὐτῶν ὁ Πλίνιος λέγει, « Ὅταν αὕτη ἐξέρχεται, ὕλον τὸ σμῆνος τὴν συνοδεύει· σχηματίζει κύκλον πέριξ αὐτῆς καὶ τὴν καλύπτει ἀπὸ τὰ ξένα βλέμματα. . . »

(α) Λεπτὰ νημάτια καθέτως ἐπιστάμενα τῷ κέντρῳ τοῦ ἄνθους καὶ δεξιὰ πρὸς γονιμοποίησιν τῶν φρομίνων εἰς τὴν ἄκραν αὐτῶν κέκων.

« Ἐκάστη μέλισσα προσπαθεῖ νὰ εὐρί-
 » σκηται ὅσον δύναται πλησιέστερα πρὸς
 » τὴν βασίλισσαν, ὥστε αὐτὴ νὰ βλέπῃ,
 » ὅτι αὐταὶ ἐκτελοῦσι κελῶς τὰ χρέη των.
 » Ἄν κουρασθῇ, αἰλοῦνται μέλισσαι τὴν ὑπο-
 » στηρίζουσι μετὰ τὰς πτέρυγας των. . .

« Ὅταν ἡ βασίλισσα ἀποθάνῃ, ἡ θλίψις
 » τῶν λοιπῶν μελισσῶν εἶναι ἀπερίγρα-
 » πτος· αἱ ἐργασίαι διακόπτονται· οὐδε-
 » μία ἐξέρχεται. Συναθροίζονται ὅλαι πλη-
 » σίον τοῦ ψυχροῦ αὐτῆς σώματος βομβῶ-
 » σαι. Εἶναι ἀνάγκη νὰ τὰς ἀπομακρύνῃ
 » τις καὶ ν' ἀφαιρέσῃ ἐκείθεν τὸ πτώμα,
 » ἄλλως, εἶναι ἀδύνατον ν' ἀπομακρυνθῶ-
 » σι μόναι, καθότι ἡ θλίψις των ὅρια δὲν
 » ἔχει. Ἐάν κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν δὲν
 » φροντίσωσι περὶ τῆς τροφῆς των, ἀπο-
 » θνήσκουσι τῆς πείνης· ἐκ τῆς λύπης των.»

Ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν γέννησίν της,
 ἡ νέα βασίλισσα ἐξέρχεται συνοδευομένη ὑπὸ
 τῶν ψευδοκηφῆνων· μετ' οὐ πολὺ ἐπανέρχε-
 ται καὶ μετὰ 46 ὥρας ὠτοκοεῖ τὰ δὲ ὡὰ
 αὐτῆς ἐναποθέτει ἐν πρὸς ἐν ἐντὸς τῶν ἐπι-
 τούτου προσδιορισμένων κυττάρων.

Κατὰ τὴν ἀνοιξίν, ἡ γονιμότης τῆς με-
 λίσσης εἶναι μεγίστη ἐντὸς τριῶν περίπου
 ἑβδομάδων γεννᾷ συνήθως πλέον τῶν δώ-
 δεκα χιλιάδων ὠῶν. Κατὰ τὸν ἐνδέκατον
 τῆς ζωῆς αὐτῆς μῆνα γεννᾷ ὡὰ ἀρρένων καὶ
 μελισσῶν ἐργατῶν· μετὰ ταῦτα γεννᾷ
 τὰ ὡὰ, ἐξ ὧν ἐξέρχονται αἱ θήλειαι.

Τὴν τρίτην ἢ τετάρτην ἡμέραν γίνεται
 ἡ ἐκλείσις τοῦ ὠοῦ, ἐξ οὗ ἐξέρχεται μι-
 κρός τις σκώληξ χρώματος ὑπολευκοῦ, ὅστις
 ἐστερημένος ποδῶν δὲν δύναται νὰ ἐξέλθῃ
 πρὸς ἀναζήτησιν τροφῆς· ἀλλ' αἱ ἐργατίδες
 μέλισσαι φροντίζουσι περὶ αὐτῶν· ὅταν
 μετὰ πέντε ἢ ἐξ ἡμέρας ἔλθῃ ἡ στιγμή τῆς
 μετασχηματισμοῦ αὐτῶν εἰς νύμφας, τοὺς
 κλείουσι ἐντὸς τῶν κυττάρων, θέτουσι ἐπ'
 αὐτῶν σκέπασμα ἐκ κηροῦ. Οὕτω κλεισμέ-
 νος ὁ σκώληξ νήθει περὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ
 κέλυφον ματαξωτὸν καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας
 μεταβάλλεται εἰς νύμφην· μένει ἐν τοιαύτῃ
 καταστάσει ἑπτὰ ἡμέρας καὶ δώδεκα ὥρας

καὶ ἐξέρχεται ἐντελής μέλισσα. Αἱ θήλειαι
 μέλισσαι φθάνουσιν εἰς τὴν τελειοποίησιν
 αὐτῶν τὴν δεκάτην τρίτην ἡμέραν· οἱ ἀρ-
 ρένες τὴν εικοστὴν πρώτην.

Ἡ ποιότης τῆς τροφῆς ἔχει μεγίστην
 ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν μελισσῶν·
 κατὰ δὲ τὴν τροφήν, ἢν παρέχουσιν αἱ τρο-
 φοὶ εἰς τὰ νεογνά, παράγουσι κατὰ θέλησιν
 ἐργατίδας μελίσας, ἢ βασίλισσας· τοῦτο
 ἐννοοῦμεν ἐκ τοῦ ὅτι, ὅταν σμήνος τι ἀπο-
 λέσῃ τὴν βασίλισσαν αὐτοῦ, τότε αἱ μέλι-
 σσαι δίδουσιν ἐν ἀφθονίᾳ εἰς σκώληκα τινα τὴν
 κατάλληλον τροφήν καὶ οὕτω ὁ σκώληξ,
 ὅστις ἔμελλε νὰ γίνῃ ἀπλή ἐργατίς μέλι-
 σσα, γίνεται βασίλισσα.

Ὅταν νέα τις βασίλισσα φθάσῃ εἰς τὴν
 τελευταίαν αὐτῆς μεταμόρφωσιν καὶ ἐτοι-
 μάζεται νὰ ἐξέλθῃ τῆς φωλεᾶς της, γενικὴ
 κίνησις συμβαίνει εἰς ὅλον τὸ σμήνος· ἀφ'
 ἐνὸς αἱ ἐργατίδες προσπαθοῦσι νὰ ἐμποδι-
 σωσι τὴν νέαν βασίλισσαν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐ-
 ξέλθῃ, ἀφ' ἑτέρου ἡ γηραιὰ βασίλισσα ζητεῖ
 νὰ πλησιάσῃ τὴν νέαν ἵνα δυνηθῇ νὰ τὴν
 θανατώσῃ διὰ τοῦ κέντρου αὐτῆς, καὶ οὕτω
 ν' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ μίαν ἐπικίνδυνον ἀντι-
 ζήλον· ἀλλ' ὀλόκληροὶ φάλαγγες ἐμποδι-
 ζοῦσι τὸν σκοπὸν αὐτῆς. Τότε ἡ ἀρχαία βα-
 σίλισσα ἐξέρχεται τῆς κυψέλης μετ' ἀργὴν
 ἀκολουθουμένη ὑπὸ μεγάλης συνοδείας ἐρ-
 γατῶν μελισσῶν καὶ ἀρρένων, ὧν ἦτο ἡ
 μόνη κυρίαρχος· αἱ νέαι μέλισσαι μὴ δυνά-
 μεναι νὰ ἐξέλθωσι καὶ αὐταὶ, μένουσι ἐν-
 τὸς τῶν κυψελῶν των, καὶ μετ' οὐ πολὺ ὁ
 ἀριθμὸς αὐτῶν αὐξάνει διὰ τοῦ τελείου
 σχηματισμοῦ τῶν σκωλήκων ἢ νυμφῶν εἰς
 μελίσας. Αἱ νέαι βασίλισσαι ἐξέρχονται
 τῶν κελίων αὐτῶν, μάχονται μετὰ τῶν
 ἐκείνην δὲ, ἧτις μένει μετὰ τὴν μάχην, γί-
 νεται ἡ βασίλισσα τοῦ νέου σμήνου.

Τὸ σμήνος, τὸ ὁποῖον ἐγκατέλιπε τὴν
 κατοικίαν μετὰ τῆς παλαιᾶς βασιλείας δὲν
 διαλύεται, ἀλλὰ μεταβαίνει ἄλλου, καὶ ἐκεῖ
 θεμελιώνει νέαν ἀποικίαν, ἧτις ἐπαναλαμ-
 βάνει τὰς ἐργασίας αὐτῆς, ὅπως περιεγρά-
 ψαμεν. Μετὰ τινα καιρὸν παρέχει δεύτερο-

σμήνος, τὸ ὁποῖον ἀποχωρίζεται ὡς τὸ
 πρῶτον, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ἐκ μιᾶς κυ-
 ψέλης ἐξέρχονται τρία καὶ τέσσαρα σμήνη
 κατ' ἔτος.

Ὁ θάνατος τῆς βασίλισσης, ἡ ἀδυναμία
 τοῦ σμήνου, αἱ προσβολαὶ τῶν ἐχθρῶν,
 πάντα ταῦτα ἀναγκάζουσι πολλάκις τὰς
 μελίσας νὰ διασκορπίζωνται. Τότε αἱ φυ-
 γάδες ζητοῦσιν ἄσυλον εἰς εὐδαιμονεστέρην
 κυψέλην, ἀλλὰ διώκονται ἀπὸ τὰς κατοι-
 κούσας ἐν αὐτῷ μελίσας διὰ κεντρισμῶν,
 καθότι οὐδεμία ξένη μέλισσα εἶναι δεκτὴ
 εἰς κυψέλην, ἐν ᾗ δὲν ἐγεννήθη.

Ἐνίοτε ὀλόκληρον σμήνος προσβάλλει
 ἕτερον σμήνος, ἵνα ἀρπάσῃ τὸ μέλι· ἐάν
 νικήσῃ καταγράφει ἐντελῶς τὸ νικηθὲν σμή-
 νος καὶ μεταφέρει τὸ μέλι εἰς τὴν ἰδικὴν
 του κυψέλην.

Οἱ μύρμηκες ζῶσιν ὡς καὶ αἱ μέλισσαι
 κατὰ κοινωνίας, συγκειμένους ἐξ ἀρρένων,
 θηλέων καὶ ἐργατικῶν ἢ οὐδετέρων, οἵτινες
 ἀναγνωρίζονται εὐκόλως ἐκ τῆς ἐλλείψεως
 τῶν πτερύγων, ἐκ τοῦ μεγέθους τῆς κεφα-
 λῆς καὶ τῆς ἰσχύος τῶν κέντρων αὐτῶν. Οἱ
 ἐργατικοὶ μύρμηκες εἰσὶν ἐπιφορτισμένοι
 πάσας τὰς ἀναγκαίας ἐργασίας πρὸς συντή-
 ρησιν τοῦ σμήνου. Αἱ ἐργασίαι διαφέρουσι
 κατὰ τὸ εἶδος τῶν μυρμηκῶν. Ἄλλοι κατα-
 σκευάζουσι τὰς κοινὰς αὐτῶν κατοικίας ἐν-
 τὸς τῆς γῆς, ἄλλοι ἐντὸς ξύλων ἢ δένδρων,
 προσβληθέντων ὑπὸ ἄλλων ἐντόμων ἢ μα-
 λακυνθέντων ἀπὸ τῆς σήψιν. Οἱ ἀρρένες
 καὶ αἱ θήλειαι δὲν ἐργάζονται εἰς τὴν κα-
 τασκευὴν τῶν κατοικιῶν.

Οἱ ἀρρένες μένουσι ὀλίγον χρόνον ἐντὸς
 τῆς μυρμηκίας καὶ καταστρέφονται ἅμα ἐ-
 ξέλθωσιν. Αἱ θήλειαι ἐγκαταλείπουσι καὶ
 αὐταὶ τὴν κοινὴν κατοικίαν μετὰ τῶν ἀρρέ-
 νων, ἀλλ' οἱ οὐδέτεροι τὰς συλλαμβάνουσι,
 κόπτουσι τὰς πτέρυγας των καὶ τὰς ἐπα-
 ναφέρουσι εἰς τὴν μυρμηκίαν, περιορίζον-
 τες αὐτὰς εἰς τὰ μᾶλλον ἀπομακρυσμένα
 δωμάτια, καθότι αἱ μυρμηκίαι σύγκεινται
 ἐκ πολυαριθμῶν δωματίων καὶ ὄροφῶν, καὶ
 θέτουσι φύλακας, οἵτινες εἰσὶν ἐπιφορτισμέ-

νοὶ νὰ φροντίζωσι περὶ τῆς τροφῆς των.
 Ὅταν αὐταὶ ὠτοκοήσωσιν, εἰς τῶν ἐργατι-
 κῶν μυρμηκῶν λαμβάνει τὸ ὠδὸν καὶ μετὰ
 μεγίστης προσοχῆς τὸ μεταφέρει εἰς ἰδιαί-
 τερον δωματίον.

Τὰ ὡὰ τὰ προωρισμένα εἰς παραγωγὴν
 θήλειως δὲν θέτουσι ἐντὸς τῶν αὐτῶν κελ-
 λίων, ὅπου θέτουσι τὰ εἰς παραγωγὴν οὐ-
 δετέρων.

Οἱ οὐδέτεροι περιποιῶνται πολὺ τοῦς
 σκώληκας, τοὺς τρέφουσι μετὰ μεγάλης ἐ-
 πιστασίας· ὅταν δὲ ὁ καιρὸς ᾔναι καλὸς,
 φέρουσι αὐτοὺς ἐκτὸς τῆς μυρμηκίας καὶ
 τοὺς ἐκθέτουσι εἰς τὰς ἀκτίνας τοῦ ἡλίου,
 τοὺς ὑπερασπίζονται ἐναντίον πάσης ἐχθρι-
 κῆς προσβολῆς, τοὺς ἐπαναφέρουσι περὶ τὴν
 δύσιν τοῦ ἡλίου εἰς τὴν φωλεάν των· φρον-
 τίζουσι δὲ πολὺ καὶ περὶ τῆς καθαριότη-
 τος αὐτῶν.

Ἡ τροφή των συνίσταται ἀπὸ ὀπώρας,
 ἀπὸ ἄλλα ἐντομα, ἀλλὰ κυρίως λαμβάνου-
 σιν αὐτὴν ἀπὸ τῶν ἄνθη, ἐξ ὧν ἐξέρχεται
 ζακχαρώδες τι ὑγρὸν, ἢ συνάζουσι τὸν χυ-
 μὸν, ὅστις ἀπολύεται ἐκ τοῦ σώματος ζωῦ-
 ρίου τινος, φύλλας καλουμένου, καὶ ἄλλων
 τινῶν ἐντόμων ἐκ τῶν ἡμιπτέρων. Τινὲς
 μύρμηκες δὲν ἀρκοῦνται εἰς τὸ νὰ πῶσι τὸν
 χυμὸν τῶν ζωύφιων αὐτῶν, ἀλλὰ συλλαμ-
 βάνουσι ταῦτα, τὰ φέρουσι ἐντὸς τῶν
 κατοικιῶν των καὶ τὰ διατηροῦσιν ὡς δια-
 τηροῦσιν οἱ ἄνθρωποι τὰς βοῦς, ἵνα λαμ-
 βάνωσι παρ' αὐτῶν τὸ γάλα.

Πολλάκις, ἀφοῦ οἱ μύρμηκες κοπιᾶσιν
 πολὺ, αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκην τῆς ἀνα-
 παύσεως· τότε διακόπτουσι τὰς ἐργασίας
 των καὶ ἐξέρχονται χάριν διασκεδάσεως, ἢ
 κηρύττουσι τὸν πόλεμον κατ' ἄλλων ἀδυ-
 νατώτερων, κυριεύουσι τοὺς σκώληκας αὐ-
 τῶν καὶ τὰς νύμφας, τοὺς μεταφέρουσι
 εἰς τὴν κατοικίαν των, τοὺς δὲ οὐδετέρους
 παραλαμβάνουσι ὡς ὑπρέτας εἰς τὴν ἰδίαν
 αὐτῶν μυρμηκίαν.

Παράδοξον μνημονικόν.

Ὁ Κύριος Πιβράκ χειρουργός, ἀποθανὼν πρὸ τριάκοντα περίπου ἐτῶν, ἐδιηγείτο τὸ ἀκόλουθον περιεργόν:

Ἐσπέραν τινα βλέπει ὠραῖον κύνα πλαγιασμένον ἔξωθεν τῆς οἰκίας του, μὲ τὸν πόδα συντετριμμένον καὶ καταβεβλημένον ὑπὸ τῶν πόνων· τὸν λαμβάνει ἐντὸς τῆς οἰκίας του, τὸν περιποιεῖται ἐφ' ἱκανὰς ἡμέρας καὶ τὸν θεραπεύει ἐντελῶς. Καθ' ὅσον τὸ διάστημα τῆς θεραπείας ἐδείκνυεν αὐτός τὴν μεγαλητέραν πρὸς τὸν ἰατρὸν καὶ σωτήρᾳ του ἀφοσίωσιν καὶ εὐγνωμοσύνην. Ὁ Κύριος Πιβράκ ἔχαιρε διότι ἀπέκτησε κύνα τοσοῦτον ἀφοσιωμένον πρὸς αὐτόν· ἀλλ' ὁ κύων ἀπέιχε πολὺ τοῦ νὰ συμμερίζηται τὰς ἰδέας τοῦ Πιβράκ. Αὐτὸς εἶχε Κύριον ὃν μεγάλως ἠγάπα, καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ἔωα ἢ πρώτη ἀφοσίωσις εἶναι ἰσχυροτάτη καὶ διατηρεῖται ἐφ' ὅλης τῆς ζωῆς· ὥστε ἀφοῦ ὁ πονηρὸς κύων ἐπανελάθεν ἐντελῶς τὴν ὑγίαν του, ἐγκατέλιπε τὴν οἰκίαν τοῦ ἰατροῦ του. Ὁ Κύριος Πιβράκ μετμελήθη σχεδὸν διὰ τὴν καλὴν αὐτὴν πράξιν του καὶ ἔλεγε, « τίς ποτε ἐφαντάζετο νὰ ἴδῃ τοσαύτην εἰς κύνα ἀχαριστίαν! »

Μετὰ παρέλευσιν ἕξ περίπου μηνῶν παρυσιάζεται αἰφνης ὁ κύων εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Πιβράκ, πρὸς ὃν ἤρχισε νὰ κάμνη τὰς μεγαλητέρας θωπείας. Ὁ Πιβράκ τὸν ἐπανείδε μὲ χαρὰν καὶ ἐζήτησε νὰ τὸν κρατήσῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ του· ἀλλ' ὁ κύων τῷ ἔλειχε τὰς χεῖρας καὶ τὸν ἔσυρεν ἐκ τοῦ ἐνδύματος, καὶ διὰ διαφορῶν σχημάτων ἐδείκνυεν ὅτι ἐπεθύμει νὰ δείξῃ τι πρὸς αὐτόν. Ὁ Πιβράκ τὸν ἠκολούθησε καὶ παρετήρησεν οὐχὶ μὲ μικρὰν αὐτοῦ ἐκπληξίν, ἔξωθεν τῆς οἰκίας του κύνα τινα, φίλην τοῦ κυνός, ἧς ὁ πούς εἶχε συντριβῆ, καὶ ἦν ὁ κύων εἶχεν ὀδηγήσει πρὸς τὸν ἰατρὸν, ἵνα οὗτος θεραπεύσῃ καὶ αὐτήν.

(ἀκολουθεῖ).

Χαίρετε Κύριοι!

Ἀφ' ἧς στιγμῆς ὁ ἄνθρωπος ἔθηκε τὸν πόδα αὐτοῦ ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης, συναισθάνεται ἐν ἑαυτῷ ἐνστιγματικὴν τινα ἐνεργητικότητα, δραστηριότητα αὐτοκίνητον, δι' ἧς φέρεται πρὸς τὰ πρόσω, μηδέποτε σταθμεύων κατὰ τὸν δρόμον αὐτοῦ, μηδέποτε ἀχαριαίως κἂν ἡσυχάζων. Καθὼς δὲ ἀφίσταται τῆς ἀφετηρίας αὐτοῦ, κατὰ τοσοῦτο μᾶλλον ἐνισχύεται, κατὰ τοσοῦτον ἐπιταχύνει τὰ βήματα αὐτοῦ, καὶ τὰ καθιστᾷ γοργότερα καὶ μᾶλλον κατεσπευσμένα. Ὅσω περισσότερον τρέχει καὶ περισσότερον ἀγωνίζεται, τόσω ὀλιγώτερον δυσανασχετεῖ καὶ ὀλιγώτερον ἀποκάμνει. Ὅσω τὸ νῆμα τοῦ χρόνου ἐπὶ τοῦ ἀτράχτου συνελίσσεται, τοσοῦτον οὗτος ἀνθαμιλλᾷται ἵνα ἐξαπλωθῇ εἰς τὸ ἀχανές τοῦ ἀορίστου, τὸ ἄχρονον καὶ τὸ ἀπειρον ὄνειρευόμενος. Ἐνὶ λόγῳ ὅσω γηραιότερος γίνεται, τοσοῦτω μᾶλλον ἐφηβᾷ καὶ ἀνδρίζεται. Τρέχει, καὶ τρέχει ἀκμητεῖ καὶ ἀπαύστως. Οὐδαμοῦ εὐρίσκει κατάλυμα, οὐδαμοῦ εὐρίσκει ἀνάπαυσιν. Ὡς ὁ ἀπειρος ἐκεῖνος παῖς, ὅστις διακρίνων πόρρωθεν ἐν τῇ ὁδοπορίᾳ του τὸν ὀρίζοντα ἀποτερματιζόμενον καὶ περιορίζοντα τὴν ὄρασιν αὐτοῦ νομίζει ὅτι ἐγγίζει εἰς τὸ τέρμα, ὅπου θέλει ἡσυχάσει, καὶ ὁμως ἀπατᾷται· ὁμοίως καὶ οὗτος διορῶν μακρόθεν ὑπαυγάζων ἀμυδρόν τι φῶς, σπουδάζει ὅπως φθάσῃ ὅσον τάχιστα, νομίζων ὅτι θέλει στήσῃ πλέον ἐκεῖ τὸν πόδα του καὶ εὐρεῖ ἀνάπαυσιν· ἀλλ' ὁ τάλας, ὅσον πλησιάζει, τόσω τὸ

τέρμα ἀφίσταται· ἕως οὗ ἐλθὼν βλέπει ἀπέναντί του ἀνελίσσόμενον νέον ὀρίζοντα, νέας ἐκτάσεις, καὶ ὑποχρεοῦται εἰς νέαν ὁδοπορίαν καὶ νέους ἀγῶνας. Καὶ πάλιν τρέχει· καὶ ἐν ᾧ φαίνεται ὅτι ψεύδεται τῶν ἐλπίδων του, αὐτὸς, δαιμονίως πως εἰς ἑαυτὸν αὐθορμήτως φοιτᾷζων, φιλοτιμεῖται ἵνα ἐλπίζῃ ζωηρότερον, καὶ διατελεῖ πιστεύων ὅτι ἀπατᾷται ἐὰν νομίζῃ ὅτι ἀπατᾷται, καὶ οὕτως ἐξακολουθεῖ τὸν δρόμον αὐτοῦ ὑπὸ νέων ἐλπίδων καὶ νέων προσδοκιῶν ζωηρότερων τῶν πρώτων ἀναπτερούμενος. Πολλάκις πρὸς πέτρας καὶ ἀκάνθας προσκόπτων τὸν πόδα καὶ καθαιμάσσω ἀποπειρᾷται, ἀπαυθαδιζόμενος, ἐὰν δύναται νὰ σταθῇ. Τότε δὴ τότε ἀνακαλύπτει καὶ ἐννοεῖ εὐκρινέστερον τὸ πεπερασμένον αὐτοῦ, ἀναγωνίζων διὰ τῆς σκέψεως τὴν ὑπαρξίν αἰωνίου τινὸς νόμου, εἰς τοῦ ὁποίου τὰς ἀμεταθέτους καὶ ἀπαρηγράπτους ὑποχρεώσεις ἢ βούλησις αὐτοῦ ὀφείλει ἵνα ὑποτάσσῃται ἀπαρηκλήτως. Μετὰ τὴν ἐννοίαν ταύτην τὰ καθήκοντά του πολλαπλασιάζονται. Τρέχει μὲν ἀφ' ἑνὸς εἰς τὰ πρόσω, ὑπακούων εἰς τὴν φύσιν αὐτοῦ, ζητεῖ δὲ ἀφ' ἑτέρου νὰ μάθῃ καὶ ποῦ τρέχει· διατί ἡ κίνησις αὐτῆ, καὶ ὁποῖος ὁ νομοθέτης αὐτῆς. Τὰ ζητήματα ταῦτα ἐπασχολοῦσιν αὐτόν ἔκτοτε, καὶ εἰς τὴν λύσιν αὐτῶν μετ' αὐταπαρνησίας ἐργάζεται. Καὶ τότε τρέχει, καὶ τρέχει πιστεύων εἰς τινα τελικὸν σκοπὸν καὶ φιλοσοφῶν συνάμα περὶ τούτου. Τοιαύτην ὁδὸν προόδου καὶ τελειότητος ἀκολουθεῖ ὁ ἄνθρωπος, τοιαύτην τὰ ἔθνη, τοιαύτην ἢ ἀνθρωπότης. Ἡ ἐπιστήμη τῆς καθολικῆς ἱστορίας μαρτύρεται τὴν ἀλήθειαν ταύτην, τὴν ὁ-

ποῖαν ἕκαστος ὀφείλει ἵνα μελετήσῃ ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ ἔθνους αὐτοῦ. Ἀλλὰ τί τῶν ἐθνῶν διατρανοῖ λαμπρότερον τὸν νόμον τοῦτον πλὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ; Ἡ ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, ἀπὸ τῆς ἐπὶ γῆς ἐμφανίσεώς του μέχρι τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ζῶμεν, ἐστὶ τὸ παγκόσμιον τῆς ἀνθρωπότητος βιβλίον, ἐν ᾧ ἀναγινώσκει πᾶς ζηλωτῆς φιλόσοφος ἀναδίφης τοὺς γενικοὺς τῆς τελειοποιήσεως καὶ τῆς προόδου νόμους, καθὼς ἐπιτέτραπται τῷ ἀνθρώπῳ. Τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ἤχημασε κατὰ τὴν ἀρχαιότητα· ἀνακαινίζεται σήμερον διὰ νέας παιδαγωγίας· καὶ εἰς μέλλον ἠθικῆς καὶ διανοητικῆς ἐπιστημοσύνης προπαρασκευάζεται. Ἀνάγκη ἄρα, Κύριοι, καὶ ἀνάγκη μεγίστη, ἵνα μελετήσωμεν μετ' ἐπιστημονικῆς ἐπιστασίας τὴν ἱστορίαν ἡμῶν· ἀνάγκη ὅπως ἐννοήσωμεν ἀκριβῶς τὸ ἐθνικὸν ἡμῶν πνεῦμα καὶ τὰς ἐμφύτους ἡμῶν τάσεις· διότι ἄλλως οὐδέποτε θέλομεν δυνηθῆ ἵνα προσδιορίσωμεν ἐξηκριβωμένως τὰς ἐνεστώσας ἡμῶν ἀνάγκας, ἢ πλήρως τῶν ὁποίων θέλει ὀδηγήσει ἡμᾶς εἰς τὸν καθολικὸν τῆς ἀνθρωπότητος σκοπὸν.

Ἀπέναντι τούτων, δὲν θέλετε, ἐλπίζω ἀποδοκιμάσει, ἐὰν ἐνίστε συνδιαλέγωμαι καὶ γὰρ, κατὰ τὸ ἐφικτόν, μετ' ἡμῶν ἐν τῇ Κασταλία περὶ τοσοῦτον ἐνδιαφερόντων ἡμῖν πραγμάτων, ἐντρυφόντων συνάμα πάντων ἐν μέσῳ τῶν ἀγλαῶν τῆς προγονικῆς ἡμῶν ἀρετῆς λειμώνων. Διὸ καὶ ἐξαιτοῦμαι τὴν φιλογενῆ ὑμῶν συγκατάθεσιν, ἐπιφυλαττόμενος ἄλλοτε τὸν περὶ τούτου λόγον.

Ἰωάννης Ἀριστοκλῆς.

Ο ΒΡΑΧΜΑΣ.

Ὁ Βραχμᾶς εἶναι τὸ πρῶτον τῆς Τριμούρτης (α) μέλος καὶ ἀπόρροια τοῦ Βράχμα, ὅστις ἵνα φθάσῃ μέχρις αὐτοῦ εἶχε διέλθει δέκα μεταμορφώσεις.

Εἰς τὸ ἀπέραντον διάστημα ἐξετείνοντο τὰ ὕδατα, περιστοιχούμενα ὑπὸ ζοφώδους ἀτμοσφαιρας. Βαθεῖα σιγῇ ἐβασίλευεν ἐπὶ τοῦ ἀρχικοῦ ἐκείνου ὠκεανοῦ, οὐτινος τὰ ὑπνώττοντα ὕδατα οὐδεμία πνοὴ ἐτάραττεν. Αἴφνης λωτός τις (β) βλαστήσας εἰς τὸν βυθὸν αὐτοῦ εἶχεν ἐπιδείξει τὰ βεβρεγμένα αὐτοῦ φύλλα εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῶν ὑδάτων καὶ τὸν παχὺν αὐτοῦ κάλυκα, ἐφ' οὗ ἐκάθητο ὁ Βραχμᾶς.

Ὁ Βραχμᾶς εὐρεθεὶς ἀπροσδοκῆτως καὶ ὡς ἐκ θαύματος ἐκεῖ καὶ μὴ δυνάμενος ἀκόμη νὰ σχηματίσῃ τὴν ἰδέαν τῆς ἰδίας αὐτοῦ ὑπάρξεως, σρέφει πανταχόθεν τοὺς ὀκτῶ αὐτοῦ ὀφθαλμοὺς τῆς τετραπλῆς κεφαλῆς του, καὶ φοβηθεὶς εἰς τὴν θεάν τοῦ ἀπεράντου ἐκείνου ὠκεανοῦ, ἐφ' οὗ αἰώνιος νύξ εἶχε ῥίψει τὸν πέπλον αὐτῆς, ἔμεινεν ἀκίνητος ἐπὶ τοῦ εὐθραύστου καθίσματος του, καὶ παρεδόθη εἰς ἄφωνον ἔκστασιν.

Αἰῶνες πολλοὶ παρέρχονται ἤχος τις προσβάλλει τὴν ἀκοήν του, φωνή τις τὸν συμβουλεύει νὰ ἐπικαλεσθῇ τὸν Βαγαβᾶν (τὸν Βράχμαν). Ὑπήκουσεν· ὁ δὲ Βαγαβᾶς παρίσταται ἐνώπιόν του ὑπὸ τὴν μορφήν ἀνθρώπου με χιλίας κεφαλᾶς. Ὁ Βραχμᾶς κλίνει

τὴν κεφαλὴν μετὰ βαθέος σεβασμοῦ καὶ προσκυνεῖ τὸ Αἰδῖον Ὄν. Τότε, τὸ σκότος διαλύεται, εἰς δὲ τὰ ἐκστατικά τοῦ Βραχμᾶ βλέμματα ἐφάνησαν 14 κόσμοι εἰς κατάστασιν γεννήσεως ἐν τῷ ἀπείρῳ ὄντι τοῦ Βαγαβᾶ, ὅστις ἔδωκεν αὐτῷ τὴν δύναμιν νὰ τοὺς τελειοποιήσῃ ἐν τῷ φωτεινῷ αὐτοῦ στέρνῳ.

Ἐκθαμβος γενόμενος ἐκ τοῦ θαυμάσιου θεάματος, καὶ τοῦ μεγαλοπρεποῦς καὶ θείου ἐκείνου ὀράματος, ὁ Βραχμᾶς ἔμεινεν εἰς ἐκείνην τὴν κατάστασιν ἐν Βραχμαϊκῶν ἔτος, ἦτοι, τρία δισεκατομμύρια, ἑκατὸν δέκα ἑκατομμύρια καὶ τετρακοσίας χιλιάδας ἡλιακὰ ἔτη, βεβυθισμένος εἰς ἐκστατικὴν θεωρίαν. Ἐπανελθὼν τέλος εἰς ἑαυτὸν, ἤρχισε τὸ μέγα αὐτοῦ ἔργον τῆς δημιουργίας.

Καὶ πρῶτον ἐδημιούργησε τὰς ἑπτὰ Σουάργας ἢ καταστέρους οὐρανοῦς, φωτιζόμενας ἐκ τῶν διαλαμπόντων σωματίων τῶν Δεβάτων (γ), εἶτα τὴν Μριτλόκαν, ἦτοι τὴν γῆν, μετὰ τοῦ Ἥλιου καὶ τῆς Σελήνης, εἰς ἣν ὑπάρχει τὸ ὕδωρ τῆς ζωῆς, καὶ τέλος τὰς ἑπτὰ Πατάλας ἢ τὰς κατωτέρας ζώνας, αἵτινες ἔχουσιν ὡς ἧλιον καὶ ἀστέρας αὐτῶν ὀκτῶ ἀνθρακας, εὐρισκόμενους ἐπὶ τῶν κεφαλῶν ὀκτῶ ὄψεων.

Αἱ ἑπτὰ Σουάργαι καὶ ἑπτὰ Πατάλαι συνιστῶσι τοὺς 14 κόσμους τοῦ καθαρισμοῦ. Καὶ ὁ μὲν πρῶτος, ὁ εὐρισκόμενος ὑπεράνω τοῦ οὐρανοῦ ἐγεννήθη ἐκ τοῦ μυελοῦ τοῦ Βραχμᾶ· ὁ δεύτερος, ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του· ὁ τρίτος, ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ· ὁ τέταρτος, ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ αὐτοῦ ὠτίου· ὁ

(α) Ἡ Τριὰς τῶν Ἰνδῶν, ἣτις συνίσταται ἐκ τοῦ Βραχμᾶ τοῦ δημιουργοῦ, τοῦ Βισνοῦ τοῦ συντηρητοῦ, καὶ τοῦ Σίβα τοῦ καταστρεπτικοῦ.

(β) Φυτὸν περὰ τοῖς ἀρχαίοις.

(γ) Ὄνομα διδόμενον περὰ τῶν Ἰνδῶν εἰς τοὺς ἀγαθοεργούς θεούς καὶ τὰ ἀγαθοεργὰ πνεύματα.

πέμπτος, ἐκ τῆς ὑπερώας καὶ τῆς γλώσσης του· ὁ ἕκτος, ἐκ τῆς καρδίας· ὁ ἕβδομος, ἐκ τῆς κοιλίας· ὁ ὄγδοος, ἐκ τῶν γεννητικῶν αὐτοῦ μορίων· ὁ ἔννατος, ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ μηροῦ· ὁ δέκατος, ἐκ τῶν γονάτων· ὁ δέκατος πρῶτος, ἐκ τῆς πτέρνης· ὁ δέκατος δεύτερος, ἐκ τῶν δακτύλων τοῦ δεξιοῦ ποδός· ὁ δέκατος τρίτος, ἐκ τοῦ πέλματος τοῦ ἀριστεροῦ ποδός· ὁ δέκατος τέταρτος, ἐκ τοῦ περιστοιχοῦντος αὐτὸν ἀέρος.

Εἶτα ἐδημιούργησε τὰ ἀγνὰ πνεύματα, τὸν Μόνην καὶ τοὺς ἑπτὰ Ῥίχαις ἢ Σαπτάρχεις, οἵτινες ἦσαν, ὁ Κασιάπας (ἢ ἕκτασις), ὁ Ἄτρις, ὁ Βασισχτάς, ὁ Βισουαμίτρας, ὁ Γοτάμας, ὁ Βαραδουάτζας καὶ ὁ Τσαμαδάγγης, ὧν οἱ πέντε ἐβοήθησαν αὐτὸν ἔπειτα εἰς τὸ μέγα ἔργον του. (α)

Τότε συνῆλθεν εἰς γάμον μετὰ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ Σαρασουάτης, ἧς ἀπὸ πολλῶν ἡδῆ ἐτῶν ἠράτο, καὶ ἐγένετο πατὴρ ἑκατὸν υἱῶν, ὧν ὁ πρωτογενῆς Δάκχας ἔτεκε πεντήκοντα θυγατέρας. Ἐξ αὐτῶν αἱ 13 ἠνώθησαν μετὰ τοῦ Κασιάπα, υἱοῦ τοῦ Μιρίτση καὶ ἐγγόνου τοῦ Βραχμᾶ. Μία ἐξ αὐτῶν, ἡ Ἀδίτη ἔτεκε τοὺς Δεβάτας, κατοικοῦντας εἰς τοὺς οὐρανοὺς. Ἡ Δίτη ἐγέννησε τοὺς Δαίτιας ἢ Ἀσούρας, πνεύματα τοῦ κακοῦ.

Ἡ γῆ δὲν εἶχεν εἰσέτι κατοίκους. Ἐκ τοῦ στόματος, τοῦ δεξιοῦ βραχίονος, τοῦ δεξιοῦ μηροῦ καὶ τοῦ δεξιοῦ ποδός τοῦ Βραχμᾶ ἐγεννήθησαν οἱ τέσσαρες ἀρχηγοὶ τῶν τεσσάρων φυλῶν: Ὁ Βραχμᾶν πατὴρ τῶν Βράχ-

μων. Ὁ Ξάτριας, πατὴρ τῶν μαχητῶν. Ὁ Βαίσιος, πατὴρ τῶν βιομηγάνων. Ὁ Σούδρας, ἐξ οὗ ἐγεννήθησαν οἱ παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς Εἰλωτες. Εἰς αὐτοὺς ἔδωκε τέσσαρας γυναῖκας, καὶ τὸ περιεργότερον εἶναι, ὅτι ἐκείνη, ἣν ἔδωκεν εἰς τὸν Βραχμᾶνα εἶλκε τὸ γένος ἐκ τῆς ἀκαθάρτου τῶν Ἀσούρων φυλῆς. (θέλομεν ἶδει μετὰ ταῦτα διατί ὁ Βραχμᾶς ἔπραξε τοῦτο).

Ἡ κοσμογονία τοῦ βιβλίου τοῦ Μανου καὶ ἡ τοῦ φιλοσοφικοῦ κώδικος, καλουμένου Μιμόζα, περιγράφουσι τὴν δημιουργίαν ὡς ἐξῆς:

Κατὰ τὸν ἀρχαῖον τοῦ Μανου κώδικα, ὁ Βράχμας, (α) θέλων νὰ ἐξαγάγῃ ἐκ τοῦ θείου αὐτοῦ ὄντος τὸν κόσμον, ἐκμορφίζεται εἰς τὰ ἀρχικά ὕδατα, ἐν τῷ τῶν ὀπίσθων ἐναποθέσει σπέρμα τι τὸ σπέρμα αὐτὸ μεταβάλλεται εἰς χρυσοῦν ὠόν.

Τὰ ὕδατα ὠνομάσθησαν Νάρας, ὡς προερχόμενα ἐκ τοῦ Νάρα (θεῖον πνεῦμα)· ἐντὸς δὲ αὐτῶν ἔλαβε χώραν ἡ πρώτη τοῦ Νάρα κίνησις, ἣτις ὠνομάσθη Ναραῦάνα (ὁ ἐν ὕδασι κινούμενος).

Ἐκ τοῦ ὠοῦ ἐξῆλθεν ὁ Βραχμᾶς, ὠνομασθεὶς Ἰραῦναγάρβας, ἦτοι χρυσῆ ὕψέρα, (ἡ ἀρχὴ πάσης παραγωγῆς), ὅστις δὲν εἶναι εἰμὴ ὁ Βράχμας ἀποκαλυφθεὶς εἰς τὸν κόσμον παρὰ Μάια ἦτοι τοῦ πλάσματος τῆς φαντασίας.

Ὁ Βραχμᾶς ὠνομασθεὶς ὡσαύτως Πουροῦχα (ἄνθρωπος), δεικνύει τὸν Βραχμᾶνδα, ἦτοι τὸ ὠόν, τὸ ἐμπεριέχον ὅλα τὰ σπέρματα.

Ἐκ τοῦ Πάραμ-ἄτμα (τοῦ υπερτάτου ὄντος, τῆς υπερτάτης ψυχῆς),

(α) Οἱ Ῥίχαις κατοικοῦσι τέσσαρα ἑκατομμύρια καὶ 400 χιλιάδας λεύγας μακρὰν τοῦ Ἑρμοῦ καὶ συνιστῶσι, λέγουν, τὸν ἀστερισμὸν τῆς μεγάλης Ἀρκτοῦ

(α) Ὁ Βράχμας καλεῖται ὡσαύτως καὶ Παραβράχμας (μέγας Βράχμας).

ἀποκαλύπτονται ἔπειτα τρεῖς μεγά-
λαι ἀπόβροιαι, **Μάνας**, (ὁ ἀόριστος
νοῦς, τὸ αἰσθημα). **Ἀχανκάρας**,
(ὁ ὠρισμένος νοῦς, ἡ ἀρχὴ τῆς ἀτομι-
κότητος· ἡ συνείδησις, τὸ ἐγώ). καὶ
ὁ **Μαχανάτμας**, ἡ διανέμων τὴν
ζωὴν εἰς τὸν κόσμον καὶ ἀναπτύσσων
ὅ, τι προσβάλλει τὰς πέντε αἰσθή-
σεις: θεία τριάς, ἣτις κατὰ τὴν ἀρ-
χήν δὲν διαφέρει ποσῶς τῆς ἀπλῆς
Τριμούρτης. Τὰ πέντε ταῦτα στοιχεῖα
προσδιορίζονται ὑπὸ τοῦ Ἀχανκάρου
καὶ ζωοποιῶνται ὑπὸ τοῦ Μαχανάτμα.
Ὁ Βράχμα-Μάνας σχηματίζει πάν-
τα τὰ ἔμφυχα ὄντα. Ἴδου δὲ τίνι τρό-
πῳ ἔγεινεν ἡ δημιουργία.
Ὁ Βράχμα-Μάνας διήρσε διὰ μό-
νης τῆς διανοίας του, εἰς δύο, τὸ ὦδν,
ἐξ οὗ εἶχεν ἐξελεθῆ καὶ ἐσχημάτισε
τὸν **Σουάργαν**, ἥτοι τὸν οὐρανόν,
καὶ τὴν **Πριτίβην** ἢ **Μριτλόκαν**,
ἥτοι τὴν γῆν. Ἐν τῷ μέσῳ ἔθεσε τὴν
Ἀνταρίκχαν ἥτοι τὴν ἀτμοσφαι-
ραν. Εἰς τὸ μεταξύ τοῦ οὐρανοῦ καὶ
τῆς γῆς διάστημα ἔθεσε τὰς ὀκτὼ οὐ-
ρανίους ζώνας καὶ τὴν ἀνεξάντλητον
θεξάμενὴν τῶν ὑδάτων. Ἐξήγαγεν ἐκ
τῆς ἰδίας αὐτοῦ συνειδήσεως τὰ μό-
ρια τῶν πέντε στοιχείων. Ἐκαστον
στοιχεῖον προσκτάται τὴν ιδιότητα τοῦ
πρὸ αὐτοῦ στοιχείου, ὥστε τὸ τελευ-
ταῖον εἶναι τὸ τελειότερον.
Ὁ Ὑπέρτατος Κύριος παρήγαγεν
ἔπειτα πλῆθος θεῶν ἢ **Δέβας**, τὸ ἀ-
όρατον πλῆθος τῶν πνευμάτων ἢ **Σά-
δουας**, τὴν θυσίαν, ἣτις ὑπῆρχεν ἀπ’
ἀρχῆς τῆς δημιουργίας τοῦ κόσμου,
τὰ τέσσαρα ἱερὰ βιβλία **Βέδας**, τὸ
πῦρ, τὸν ἀέρα, καὶ τὸν ἥλιον. Ἐπε-
νόησε τὸν χρόνον καὶ τὰς αὐτοῦ διαι-
ρέσεις. Ἐδημιούργησε τοὺς ἀστερι-

μοὺς, τοὺς πλανήτας, τοὺς ποταμοὺς,
τὰς θαλάσσας, τὰ ὄρη καὶ τὰς πεδιά-
δας. Ἴνα θέσῃ τὰς διαφορὰς μεταξύ
τῶν πράξεων, διέκρινε τὸ δίκαιον ἐκ τοῦ
ἀδίκου· καὶ ἕκαστον ὃν διατηρεῖ καὶ
εἰς τὰς μᾶλλον ἀπομεμακρυσμένας
γενεὰς τὰς καλὰς ἢ κακὰς ιδιότητας,
ἀς ἐξ ἀρχῆς, εἶχε λάβει.

Ἡ γῆ εἰσέτι δὲν εἶχε κατοικηθῆ. Ὁ
Βραχμᾶς διήρσε τὸ σῶμα αὐτοῦ εἰς
δύο μέρη, εἰς ἄρρεν καὶ θῆλυ, μετὰ
τοῦ ὁποίου ἐνωθεὶς παρήγαγε τὸν **Βι-
ράτσην**, ὅστις παραδοθεὶς εἰς αὐστη-
ρὰς προσευχὰς, ἐγέννησεν ὕστερον τὸν
Μανού-Σουαυαμπουθα, ὃν συνέζευξε
μετὰ τῆς **Σαταρούπας**: εἶτα εὐλογή-
σας αὐτοὺς τοῖς εἶπεν, « αὐξάνεσθε
καὶ πληθύνεσθε. »

Καὶ πρῶτον ὁ Μανού παρήγαγε
δέκα ἁγίους, **μαχάρχους** ἢ **Πρατζα-
πάτους**, ἀρχηγούς τῶν πλασμάτων.
Οὗτοι ἐγέννησαν ἄλλους Μάνους, τοὺς
Δέβας, τοὺς **Υάκχας** ἢ ἐπίγεια
πνεύματα, τοὺς **Ρακχάζας** ἢ **Γί-
γαντας**, τοὺς **Πισάχτας** ἢ μορμο-
λύκεια, τοὺς **Γαναχάρβας** ἢ τοὺς
οὐρανίους μουσικούς, τὰς **Ἀψάρας**
ἢ τὰς φανταστικὰς νύμφας (ὡς αἱ
παρὰ τοῖς ἀρχαίοις **Νηρηίδες**), τοὺς
Ἀσούρας ἢ **Τιτάνας**, τοὺς **Νάγας**
ἢ δράκοντας, τοὺς **Σάρπας** ἢ ὄφεις,
τοὺς **Σουπάρνας** ἢ πτηνὰ καὶ τὰς
Πίτρεις ἢ φυλάς τῶν θείων προγό-
νων. Εἶτα ἐδημιούργησε τὰς ἀστρα-
πὰς, τοὺς κεραυνοὺς, τὰ σύνεφα, τὰς
κεχρωματισμένας ἀψίδας τοῦ Ἰνδρα
ὅστις εἶναι ὁ θεὸς τοῦ αἰθέρος καὶ τῆς
ἡμέρας, ὁ βασιλεὺς τῶν ἀγαθῶν πνευ-
μάτων, ὁ Κύριος τῶν συνέφων, τοῦ
κεραυνοῦ καὶ τῆς βροχῆς. Οὗτος κα-
τοικεῖ εἰς τὴν ἀρκτικὴν λεγομένην

ζώνην, ἐντὸς πολυτελεστάτου μεγά-
ρου. Εἶτα τοὺς κομήτας, τοὺς ἀστέρας,
τοὺς **Κιννάρας** (α), τοὺς **πιθήκους**,
τοὺς **ἰχθύς**, τὰ **πτηνὰ**, τὰ **κτῆνη**, τὰ
θηρία, τοὺς ἀνθρώπους, τὰ **σαρκοβόρα**
ζῶα τὰ ἔχοντα δύο σειρὰς ὀδόντων,
τοὺς **σκώληκας**, τὰς **ἀκρίδας** καὶ τὰ
ἀνόργανα σῶματα.

Ἴδου δὲ τίνι τρόπῳ ἐγεννήθησαν τὰ
ἐν τῇ γῇ ὄντα: Ὁ Μανού ἐνωθεὶς μετὰ
τῆς **Σαταρούπας** παρήγαγε τὸν πρῶ-
τον ἄνθρωπον, **Ἄδιμον** καὶ τὴν
πρώτην γυναῖκα **Προκρίτην**. Εἶτα
οἱ δύο σύζυγοι ἔλαβον ἄλλην μορφήν,
ἡ μὲν **Σαταρούπα** μετεβλήθη εἰς δά-
μαλιν ὁ δὲ **Μανού** εἰς ταῦρον καὶ ἐγέν-
νησαν βόας· τρίτον, ἡ **Σαταρούπα** με-
τεβλήθη εἰς φορτίδα καὶ ὁ **Μανού** εἰς
ἵππον καὶ ἐγέννησαν τοὺς ἵππους.
Κατ’ αὐτὸν τὸν τρόπον παρήγαγον
πάντα τὰ ζῶα μέχρι τῶν **μυρμηκῶν**
καὶ τῶν **τελευταίων ἐντόμων**.

Περὶ τῆς **Δημιουργίας** τοῦ ἀνθρώ-
που ὑπάρχει ἄλλη τις ἱερὰ παράδοσις,
ἣτις διαφέρει ταύτης:

Ὁ Βραχμᾶς, κατὰ τὴν ἱερὰν ταύτην
παράδοσιν, παρήγαγεν ἐκ τῶν **χειλέων**
αὐτοῦ υἱόν τινα, ὃν ἐκάλεσε **Βραχμᾶνα**
δηλαδὴ ἱερέα, εἰς ὃν ἐδώρησε τὰ τέσ-
σαρα ἱερὰ βιβλία **Βέδας**, ἅτινα εἰσὶν
οἱ τέσσαρες λόγοι, οἱ ἐξεληθόντες ἐκ
τῶν **τεσσάρων** αὐτοῦ **στομάτων**. διέ-
ταξε δὲ αὐτὸν νὰ διδάξῃ τὰ ἱερὰ ταῦτα
βιβλία. Ὁ Βραχμᾶν παρεδόθη εἰς τὴν
μοναστικὴν ζωὴν, ἀλλ’ ἐπειδὴ ἦτο ἐκ-
τεθημένος εἰς τὰς **προσβολὰς** τῶν

θηρίων, ἐζήτησε παρὰ τοῦ πατρὸς αὐ-
τοῦ βοήθειαν. Ὁ Βραχμᾶς τότε παρή-
γαγεν ἐκ τοῦ δεξιοῦ αὐτοῦ βραχίονος
δεύτερον υἱόν, τὸν **Κχατρίαν** δηλαδὴ
τὸν **μαχητὴν**, καὶ ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ
βραχίονος μίαν γυναῖκα, τὴν **Κχα-
τριάνην**, ἣν συνέζευξε μετ’ αὐτοῦ. Ὁ
Κχατρίας πολεμῶν πάντοτε ὑπὲρ τοῦ
ἀδελφοῦ αὐτοῦ εἶχε μεγάλως ἀδυνα-
τίσει τοῦτο ἰδὼν ὁ Βράχμας ἐξήγαγεν
ἐκ τοῦ δεξιοῦ αὐτοῦ μηροῦ, τρίτον
υἱόν, τὸν **Βαῖυσαν**, καὶ ἐκ τοῦ ἀριστε-
ροῦ μηροῦ τὴν **Βαῖουσάνην**, τὴν σύζυ-
γον αὐτοῦ. Οὗτοι ἐδόθησαν εἰς τὴν
γεωργίαν, εἰς τὰς τέχνας καὶ εἰς τὸ
ἐμπόριον. Διὰ δὲ τὰ ὑπηρετικὰ ἔργα
ἐξήγαγε τελευταῖον ἐκ τοῦ δεξιοῦ αὐ-
τοῦ ποδὸς τέταρτον υἱόν τὸν **Σουδραν**,
καὶ ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ τὴν σύζυγον αὐ-
τοῦ **Σουδράνην**.

Μόνος ὁ Βραχμᾶν ἔμεινεν ἀνευ συγ-
τρόφου διὰ τοῦτο **παρεπονήθη** εἰς τὸν
Βραχμᾶ. Ὁ Βραχμᾶς προσεπάθησε ν’
ἀποδείξῃ πρὸς αὐτὸν, ὅτι ἐπειδὴ ἐγεν-
νήθη διὰ νὰ διδάσκη, νὰ προσεῦχεται
καὶ νὰ λατρεύῃ τοὺς θεοὺς, ἦτο ἀνάγκη
νὰ ἦναι ἐλεύθερος ἀπὸ παντὸς γηί-
νου δεσμοῦ, ὅστις ἤθελεν ἐνίοτε τὸν
ἀπομακρύνει ἀπὸ τῶν **ἀσχηρῶν** αὐτοῦ
χρεῶν. Ὁ Βραχμᾶν ἐπέμενε **ζητῶν**
σύζυγον. **Παροργισθεὶς** ὁ Βραχμᾶς,
καὶ θέλων νὰ τὸν τιμωρήσῃ διὰ τὴν
μεγάλην αὐτοῦ ἐπιμονήν, τῷ ἔδωκε
διὰ σύζυγον κόρην τινα ἐκ τῆς **κατη-
ραμένης** τῶν **Ἀσούρων** φυλῆς. Ἐκ
τῶν **τεσσάρων** αὐτῶν **ζευγῶν** ἐγεννή-
θησαν αἱ τέσσαρες φυλαὶ, αἵτινες ἐ-
πολλαπλασιάσθησαν ὕστερον ἐπὶ τῆς
γῆς.

(α) Οἱ φυλάττοντες τοὺς κεκοιμημένους θησαυροὺς
καὶ κατοικοῦντες συνήθως εἰς **Λάκαν**, ἐντὸς ἐκτετα-
μένου δάσους εἰς σπήλαιόν τι, φυλαττόμενον ὑπὸ τοῦ
ὑδατος, τοῦ πυρὸς καὶ ὑπὸ δρακόντων ἔχοντων, διάπυ-
ρον τὸ ὄμμα.

Ἡ Μιμόζα δίδει καὶ τρίτην ἐξήγησιν περὶ τῆς κοσμογονίας:

Ὁ Βράχμας, λέγει, ὑπάρχει μόνος εἰς τὰς ἀπεράντους ἐρημίας τῆς ἐκτάσεως. Ὁ Μάϊας, ἦτοι ἡ φαντασία, ἐξάγει τὸ ἀπόλυτον ὄν ἐκ τοῦ μεμωμένου μέρους ὅπου αὐτὸ ἐξῆ.

Ὁ Μάϊας παράγει τὴν ἐκ γάλακτος θάλασσαν, τὸν Κάμαν (τὸν Ἑρωτα) καὶ τοὺς κόσμους. Ἐν συντόμῳ, ὁ Βράχμας ἐξουσιάζει τὸ πᾶν καὶ ὁ Βραχμᾶς παράγει τὸ πᾶν.

Ὁ Βραχμᾶς ὑπερηφανεὺς διὰ τὴν ἰσχύν του, καὶ κυρίως, διότι ἐδημιούργησε τὰ ἱερὰ βιβλία Βέδας, ἐνόμισεν ἑαυτὸν ἀνώτερον τῶν δύο ἄλλων, τῶν ἀποτελούντων μετ' αὐτοῦ τὴν Τριμούρτην, τὸν Βισνοῦ καὶ τὸν Σίβαν. Ὑβρίζει αὐτοὺς καὶ οἰκιοποιεῖται μέρος τι τῆς ἀπείρου ἐκτάσεως· ὥστε ἀφοῦ οἱ θεοὶ ἔθεσαν ὑπεράνω τῶν ἐπτὰ οὐρανῶν, τὸν οὐρανὸν Βραχμαλόκαν διὰ τὸν Βραχμᾶν, τὸν Βραϊκοῦντα διὰ τὸν Βισνοῦ καὶ τὸν Καϊλάκα διὰ τὸν Σίβαν, δὲν εἶχε πλέον μείνει μέρος ἄλλο ἵνα θέσῃ τὸν Νάρακαν ἦτοι τὴν γόλασιν. Ὁ Βράχμας, ὁ ἐκδικητὴς τῆς ὑπερηφανείας, περιώρισε τὸ βασίλειον τοῦ Βραχμᾶ εἰς τὸσον μέρος, ὅσον αὐτὸς ὁ Βραχμᾶς εἶχε λάβει αὐτοκεφάλως.

Ὁ Βραχμᾶς μετὰ ταῦτα ἤρχισε νὰ διώκῃ, κυριευθεὶς ὑπὸ αἰμομικτικοῦ πάθους, τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ Σαρασουάτην, τὴν ἠκολούθησε μέχρι τῶν οὐρανῶν, ὅπου αὕτη ἀπελπισθεῖσα ἐξήτησεν ἄσυλον. Τότε οἱ θεοὶ τὸν ἔρριψαν εἰς τὸν βυθὸν τῆς ἀβύσσου μετὰ τῆς κατοικίας του Βραχμαλόκας.

Ὁ θεὸς κακοῦργος μεταμεληθεὶς, ὑπεβλήθη εἰς τὰς μεγαλητέρας μετα-

νοίας. « Ἄν θέλῃς νὰ λάβῃς τὴν συγχώρησιν, εἶπεν αὐτῷ ὁ ὕψιστος, κλι-
νον τὸν ἀνχένα ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ταπεινώσεως καὶ διέλθε τέσσαρας ἐνσαρκώσεις καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῶν τεσσάρων ἐποχῶν. » Ὁ θεὸς ὑπήκουσεν. Ἐφάνη κατὰ τὸ διάστημα τοῦ Σατιαϊούγα (τῆς πρώτης ἐποχῆς) ὑπὸ τὴν μορφήν τοῦ Κακαβουσόνδα, ἦτοι τοῦ κίρακος ποιητοῦ. Κατὰ τὸ διάστημα Τρεταιιούγα, ὑπὸ τὴν μορφήν τοῦ Τσάνδαλα (παρία) Βαλμίκη, καὶ πρῶτον ὡς ληστής, εἶτα ὡς γενόμενος σεβαστὸς, ὅτε μετενόη, εἶτα σοφὸς ἐξηγητὴς τῶν τεσσάρων ἱερῶν βιβλίων καὶ συγγραφεὺς τοῦ Ῥαμαϊάνα. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦ Δουαπαραιιούγα, ἐγγίνε Βιάσας μετανόων, ποιητὴς καὶ συγγραφεὺς τοῦ περιφήμου ποιήματος ἐπιγραφομένου Μαχαβάρτα, καὶ ἄλλων βιβλίων. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦ Καλιούγα ἐφάνη ὑπὸ τὸ πρόσωπον τοῦ Καλιδάσα, τοῦ μεγάλου δραματικῶν ποιητοῦ, τοῦ συγγραφέως τοῦ μαγευμένου δακτυλιδίου, καὶ τοῦ ἀναθεωρήσαντος τὰ συγγράμματα τοῦ Βαλμίκη.

Ὁ Βραχμᾶς, μ' ὅλον ὅτι εἶναι ἤτον δημοτικὸς ἢ ὁ Βισνοῦ καὶ ὁ Σίβας, θεωρεῖται μ' ὅλα ταῦτα ὑπὸ τῆς ἱερατικῆς φυλῆς ἀνώτερος τῶν δύο ἄλλων μελῶν τῆς Τριμούρτης.

Οἱ Βραχμᾶνες ἐπικαλοῦνται αὐτὸν πρῶτῳ καὶ ἐσπέρας, ῥίπτοντες τρίς ἐπὶ τῆς γῆς καὶ πρὸς τὸν ἥλιον ὕδωρ, τὸ ὅποιον λαμβάνουν ἐντὸς τῆς παλάμης αὐτῶν. Περὶ τὴν μεσημβρίαν πάλιν ἐπικαλοῦνται αὐτὸν, προσφέροντες

αὐτῷ ἀπλοῦν τι ἄνθος.

Εἰς τὴν διὰ τοῦ πυρὸς θυσίαν, προσφέρουσιν αὐτῷ βούτυρον ἐκκαθαρισμένον.

Παριστῶσιν αὐτὸν συνήθως ἑπὶ τέσσαρας κεφαλὰς, αἵτινες σημαίνουν τὰ τέσσαρα κέντρα τοῦ κόσμου, τὰς τέσσαρας ζώνας καὶ τὰς τέσσαρας ἐποχὰς ἢ Ἰούγας, τὰ τέσσαρα ἱερὰ βιβλία Βέδας, καὶ τὰς τέσσαρας φυλάς.

Παχεῖα γενειὰς καλύπτει τοὺς τέσσαρας αὐτοῦ πώγωνας· κρατεῖ μὲ τὰς τέσσαρας αὐτοῦ χεῖρας τὸ πῦρ τῆς θυσίας, γραφίδα καὶ τὴν μυστικὴν ἄλυσσον, ἐφ' ἧς κρέμανται οἱ κόσμοι καὶ τὰ τέσσαρα ἱερὰ βιβλία. Ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς του ὑψοῦνται ἐπὶ κόγχῃς παριστώσης τὸ ὕψος στοιχείον, τὸ μυστικὸν σύμβολον τοῦ δοχείου τῶν σπερμάτων καὶ μία πυραμιδοειδῆς φλοξ, σύμβολον τῆς γονιμοποιῶν δυνάμεως τοῦ παντός.

Παριστῶσιν αὐτὸν ἐνίοτε καθήμενον ἐπὶ φύλλων λωτοῦ ἢ ἐπωάζοντα τὸ ὦν τοῦ κόσμου

ΠΕΡΙ ΦΙΛΙΑΣ.

Ὁ ἀληθὴς φίλος εἶναι σήμερον τοσοῦτω σπάνιος, ὅσῳ σπανία εἶναι καὶ ἡ ἀρετὴ: «σπάνιον καὶ δυσεύρετόν ἐστι φίλος βέβαιος.» μ' ὅλα ταῦτα ἔχομεν πάντοτε ἀνάγκην ἐνὸς φίλου, πρὸς ὃν νὰ δυνάμεθα ἄνευ οὐδενὸς φόβου νὰ ὁμιλῶμεν, πρὸς ὃν πάντα τὰ ἐνδύμυχα τῆς καρδίας ἡμῶν ν' ἀποκαλύπτωμεν. Ἐὰν ὅμως ἔχομεν τὴν ἀνοησίαν νὰ ζητῶμεν ν' ἀποκτήσωμεν πολλοὺς φίλους,

ἀς μὴ ἀμφιβάλωμεν ὅτι περιστοιχίσθημεν ὑπὸ ἐχθρῶν, οἵτινες θέλουσιν ἀργὰ ἢ ταχέως μᾶς βλάψαι.

ἵνα παραδεχθῶμεν τινὰ ὡς ἀληθῆ φίλον χρεωστοῦμεν νὰ λάβωμεν προηγουμένως παρ' αὐτοῦ τὰ μεγαλητέρα καὶ ἐναργέστερα τῆς ἀληθοῦς φιλίας δείγματα.

Διατὶ δὲν πρέπει νὰ ἔχῃς πολλοὺς φίλους; —εἶναι ἀδύνατον ἑκατὸν ἄνθρωποι νὰ ἔχῃς τὰς αὐτὰς ἀρχὰς, τὰ αὐτὰ αἰσθήματα, τὴν αὐτὴν ἀνατροφὴν. Ἐὰν ἔχῃς πολλοὺς φίλους, ἢ πρέπει νὰ συμμορφοῦσαι μὲ τὰς ἀρχὰς, τὰ αἰσθήματα, τὴν ἀνατροφὴν των, «φιλίας ἡ γένεσις δι' ὁμοιότητος ἐστίν» καὶ, «αἱ δὲ φίλοι τὰ ἦθη ζητοῦσι συνεζομοιοῦν, καὶ τὰ πάθη καὶ τοὺς λόγους καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα, καὶ τὰς διαθέσεις.» πρᾶγμα ἀδύνατον, καθότι, πῶς εἶναι δυνατόν ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος νὰ ἔχῃ ἑκατὸν διαφόρους χαρακτῆρας; «Τίς οὖν ἐστίν οὕτως ἐπίπονος καὶ μετὰ βόλος καὶ παντοδαπὸς ἄνθρωπος, ὥστε πολλοῖς ἑαυτὸν ἐξομοιοῦν καὶ προσαρμόττειν, καὶ μὴ καταγελαῖν τοῦ Θεοῦ γνιδος παραινούντος,

« Πουλύποδος νῆον ἴσχε πολυφρονος, ἵς ποτὶ πέτρῃ,
« Τῇ περ ὁμιλήσῃ, τοίος ἰδεῖν ἐφάνη. »

ἢ πρέπει νὰ εἶσαι προσεκτικὸς καὶ εἰς τοὺς λόγους καὶ εἰς τὰς πράξεις σου, ὅταν εὐρίσκῃσαι μετ' αὐτῶν, καὶ τότε, πῶς δύνασαι νὰ ὀνομάσῃς φίλον, ἐκεῖνον, πρὸς ὃν φοβεῖσαι νὰ λαλήσῃς ἐλευθέρως, φοβεῖσαι νὰ ἐξηγηθῆς, τρέμεις ν' ἀνοίξῃς τὰς θύρας τῆς καρδίας σου;

Ἡ πολυφιλία σε δεικνύει ἄλλον ἢ ὅποιος εἶσαι, σε ἀναγκάζει νὰ ὑποκρύπτῃς τὰ ἀληθῆ σου αἰσθήματα, ἢ μᾶλλον, θέλων νὰ συμμορφωθῇς πρὸς τὰς ἀρχὰς καὶ τὴν ἀνατροφὴν ὅλων σου τῶν φίλων, φαίνεσαι ὅτε μὲν τοιοῦτός, ὅτε δὲ ἄλλος.

Πολλάκις, θέλων νὰ φανῇς ὠφέλιμος πρὸς ἕνα τῶν φίλων σου, ζήτησις ν' ἀπομακρύνῃς αὐτὸν, ἐκ τῆς πλάνης, εἰς ἣν εὐρίσκειται, καὶ ἐπιθυμῶν νὰ ἐξηγηθῆς πρὸς αὐτὸν εἰλικρινῶς, παρεξηγεῖσαι παρ' αὐτοῦ καὶ θεω-

ρείσαι τότε, οὐχί πλέον ὡς καλοθελητής και ἐπιθυμῶν τὴν εὐτυχίαν του ὡς ἰδικήν σου, ἀλλ' ὡς ζητῶν τὴν δυστυχίαν και τὸν θλῆθρον του.

Ὁ εἷς βλέπων ὅτι πρὸς τὸν ἕτερον φίλον σου φέρεσαι μὲ τρόπον διάφορον, καθότι, ὡς προείπομεν, ἡ πολυφιλία σὲ ἀναγκάζει νὰ μεταβάλλῃς συνεχῶς και ἀρχαῖς και ἀνατροφὴν, ἐνῶ, « ἡ φιλία στάσιμόν τι ζητεῖ » και βέβαιον ἦθος και ἀμετάπτωτον . . . » σὲ θεωρεῖ ὑποκριτὴν και νομίζει, ὅτι πρὸς μὲν τὸν ἄλλον φίλον σου εἶσαι εἰλικρινῆς και ἀληθῆς φίλος, πρὸς αὐτὸν δὲ δόλιος και ὑποκριτής.

Ζῶμεν εἰς κοινωνίαν, εἰς ἣν ἡ ἀμεροληψία, ἡ ἀδιαφορία διὰ τὰς πράξεις τῶν ἄλλων, ἡ εἰλικρίνεια, σχεδὸν ἀπέθανον, εἰς ἣν ἡ κακία, ἡ ὑπόκρισις, τὸ ψεῦδος δὲν τιμωροῦνται· ἡ δὲ ἀρετὴ κινδυνεύει νὰ μᾶς ἀφήσῃ μόνον τὰ ὀσά αὐτῆς ὡς ἐνθύμημα ὅτι ὑπῆρχεν αὐτὴ παρ' ἡμῶν μίαν ἡμέραν.

Πόσοι ἀπατῶνται ὑπὸ λόγων γλυκέων, ὑπὸ φράσεων πομποδῶν και παχυλῶν, και θεωροῦσιν ὡς φίλον τὸν θανασιμώτερον αὐτῶν ἔχθρον· ἐμπιστεύονται εἰς αὐτὸν και τὰ ἱερώτερά των μυστικά, ζητοῦσι παρ' αὐτοῦ συμβουλὰς, αἵτινες πάντοτε δίδονται πρὸς βλάβην, και οὕτω πολλοὶ καταστρέφονται, διότι δὲν ἔκαμαν καλὴν τοῦ φίλου αὐτῶν ἐκλογὴν.

Ἴδου πῶς πρέπει νὰ πράξωμεν, ἵνα εἴμεθα βέβαιοι ὅτι ἀπεκτήσαμεν καλὸν και ἀληθῆ φίλον :

Α'.) Ἐὰν ἡ ἐντύπωσις, ἣν σοὶ κάμει κατὰ πρῶτην φορὰν δὲν ἦναι καλὴ, μακρύνθητι ἀπ' αὐτοῦ, ἢ μάλλον μὴ τὴν ὀνομάσῃς φίλον, και ἂν μετὰ ταῦτα νομίσης ὅτι ἠπατήθης, καθότι ἡ πρῶτη ἐντύπωσις εἶναι ἐκείνη, ἣτις δεικνύει ὅτι αἱ ψυχὰ ἡμῶν δύνανται νὰ συμβιβασθῶσιν, ἢ τοὐναντίον.

Β'.) Νὰ πασχίσης νὰ φανῆς πρὸς αὐτὸν ὠφέλιμος και νὰ ἐπιφυλαχθῆς νὰ ἴδῃς και τὸν τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον σοὶ ἀποδώσει τὰς εὐχαριστήσεις του, και τὴν χρῆσιν, ἣν θέλει

κάμει τῆς κλοσύνης σου και τῆς χάριτος, ἣν πρὸς αὐτὸν ἔκαμες.

Γ'.) Νὰ ἐξετάσης πῶς ἐφέρετο πρὸς τοὺς πρῶτους αὐτοῦ φίλους. « Μηδένα φίλον » ποιοῦ, πρὶν ἂν ἐξετάσης πῶς κέχρηται » τοῖς πρῶτοις φίλοις· ἔλπιζε γὰρ αὐτὸν » και περὶ σὲ γενήσεσθαι τοιοῦτον, οἷος και » περὶ ἐκείνους γέγονε. »

Δ'.) Μὴ ἀπορασίσης νὰ τῷ δώτῃς εἰσέτι τὸ ὄνομα τοῦ ἀληθοῦς φίλου, ἂν δὲν παρέλθῃσι τοῦλάχιστον δύο ἔτη, και ἂν καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα δὲν ἐξακολουθῆς νὰ κάμνης τὰς δοκιμασίας σου.

Ἄν ταῦτα βάλῃς ἀκριβῶς εἰς πράξιν, ἔσο βέβαιος ὅτι ποτὲ δὲν θέλεις ἀπατηθῆ εἰς τὴν ἀπόκτησιν τοῦ ἀληθοῦς και καλοῦ φίλου.

Ἀφοῦ μετὰ τὰ δύο ἔτη βεβαιωθῆς ὅτι ὁ φίλος σου ἔχει τὴν αὐτὴν μὲ ἐσὲ ψυχὴν, τὰ αὐτὰ αἰσθήματα, τὴν αὐτὴν κατὰ τὸ μάλλον και ἥττον ἀνατροφήν, τέλος πάντων, εἶναι σχεδὸν ἄλλος σὺ, τότε δύνασαι νὰ εἶπῃς μετὰ θάρρους, ἔχω φίλον· τότε ἄνοιξον ἐλευθέρως πρὸς αὐτὸν τὴν καρδίαν σου και ἄφες αὐτὸν νὰ μάθῃ και τὰ ἐνδότερα αὐτῆς ἀπόκρυφα.

Πρὸς δὲ τοὺς λοιποὺς γνωρίμους σου χρεωστεῖς νὰ φέρεσαι εὐγενῶς, νὰ προσπαθῆς νὰ ἐλκύῃς τὴν ἀγάπην και τὴν συμπάθειάν των διὰ τοῦ εὐγενεοῦς τρόπου σου· νὰ ὀνομάζῃς μὲν αὐτοὺς φίλους κατὰ τὴν κοινήν τῆς λέξεως σημασίαν, ἄκουε τὰ μυστικά των, ἂν θέλουν νὰ σοὶ τὰ ἐμπιστεύωνται, φύλαττε αὐτὰ ἐντὸς τῆς ψυχῆς σου, ὡς εἰς ἱερὸν κιβώτιον, χωρὶς ποτὲ νὰ τολμήσῃς νὰ τὰ ἐκστομίσης ἢ νὰ κάμῃς χρῆσιν αὐτῶν πρὸς ἰδίον σου ὄφελος, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ μεγαλύτερον τῶν κακουργημάτων, και οὕτω, μὴ ἀμφισβάζῃς, ὅτι θέλεις διέλθει τὴν ζωὴν σου εὐδαιμόνως και ἀνενοχλήτως.

Ο ΚΟΜΦΟΥΚΙΟΣ.

Ὁ Κομφούκιος, ἢ μάλλον ὁ Κόγγ-φου-τσέυ ἢ Κόγγ-τσέε, μέγας τῆς Σινικῆς φιλοσοφίας, ἐγεννήθη τὸ 551 Π. Χ. εἰς Τσέου-ὺ ἐπαρχίαν τοῦ Λου, ὅπου ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἦν διοικητής· λέγουσι δὲ ὅτι ἦτο ἀπόγονος τοῦ Βόαγγ-τί νομοθέτου τῶν Σινῶν. Μέχρι τοῦ εἰκοστοῦ τετάρτου ἔτους τῆς ἡλικίας του ἦτο πάντοτε εἰς θέσεις διοικητικὰς, ἀλλὰ παραιτηθεὶς, ἐδόθη εἰς τὴν σπουδὴν τῆς φιλοσοφίας, συνάμα δὲ συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ διαπλάσῃ τὰ ἦθη τῆς πατρίδος αὐτοῦ. Ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ περιῆλθε πολλὰς ἐπαρχίας και μετ' οὐ πολὺ περιεστοιχίσθη ἀπὸ μέγαν ἀριθμὸν μαθητῶν, οἵτινες ἐβοήθησαν αὐτὸν μεγάλως ἐν τῇ εὐγενῇ αὐτοῦ ἐπιχειρήσει. Κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ὁ ἡγεμὸν τοῦ Λου καλέσας αὐτὸν εἰς τὴν αὐλήν του τὸν ὀνόμασε πρωθυπουργόν. Ἐν τῷ διαστήματι τῆς πρωθυ-

πουργίας του ἐπέφερον εἰς τὰ ἦθη μεγάλας διορθώσεις, εἰς δὲ τὴν διοίκησιν πολλὰς μεταρρυθμίσεις. Ἐπ' αὐτοῦ, ἡ γεωργία και τὸ ἐμπόριον ἔλαβον μεγάλην ἀνάπτυξιν. Παραιτηθεὶς μετὰ ταῦτα τῆς θέσεώς του, μετέβη εἰς τὸ βασίλειον τοῦ Σιν, ὅπου ἐδίδαξε τὴν φιλοσοφίαν, ἐνασχοληθεὶς κυρίως εἰς τὸ νὰ ἐπαναφέρῃ τὰ ἦθη και ἔθιμα τῶν ἀρχαίων. Ἀνεθώρησεν ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ τὰ Κίγγε, ἱερὰ τῶν Σινῶν βιβλία. Οὗτος ἀναγνωρίζει ἐν ὑπέροτατον ὄν, λέγει ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχωσι ναοὶ, ἀλλ' οὐχί και ἱερεῖς· ὁ αὐτοκράτωρ μόνος ἐκτελεῖ τὰ χρέη ἱερέως ἐκ μέρους ὄλου τοῦ λαοῦ. Ὁ Κομφούκιος συμβουλεύει πρὸ πάντων τὸ υἱικὸν σέβας, τὸ πρὸς τὸ γῆρας σέβας και τὸ πρὸς τοὺς νεκρούς.

Ἐν τῇ διδασκαλίᾳ αὐτοῦ ὁ Κομφούκιος σκοπὸν εἶχε νὰ διαλύσῃ τὸ σκότος τοῦ

πνεύματος, να εξορίση εκ τῆς καρδίας τὴν κακίαν καὶ νὰ ἐπαναφέρῃ τὸ ἀδιάφθορον, τὸ ὁποῖον εἶναι σπάνιον εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. Τὰ μαθήματα, τὰ ὁποῖα ὁ σοφὸς οὗτος ἀνὴρ ἐδίδασκεν εἰς ἐπήκοον τριῶν χιλιάδων μαθητῶν, σκοπὸν εἶχον τὴν πρὸς τὸν Θεὸν ὑπακοὴν καὶ φόβον, τὴν πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπην, τὴν διὰ τῆς κρίσεως χαλίνωσιν τῶν παθῶν καὶ τὴν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ τῆς κακίας ἀπομάκρυνσιν. Οὗτος ἦτο δίκαιος, εὐγενής, γλυκὺς, αὐστηρὸς εἰς ἑαυτὸν καὶ ἐπιεικὴς πρὸς τοὺς ἄλλους, ὁμιλῶν ὀλίγα καὶ πολλὰ διανοούμενος, μετριόφρων, καὶ προσπαθῶν πάντοτε νὰ πράττῃ τὸ καλόν. Μ' ὅλα ταῦτα πολλάκις κατεδιώχθη, καὶ μικροῦ ἐδέησε ν' ἀπωλέσῃ καὶ τὴν ζωὴν. « Ὀλίγον φροντίζω διὰ τὴν ἀχαριστίαν τῶν ἀνθρώπων, ἔλεγε, δὲν θέλουσι ποτε μὲ ἐμποδίσαι ἀπὸ τοῦ νὰ πράξω τὸ καλόν, τὸ ὁποῖον ἐξαορτᾶται ἀπὸ ἐμὲ· ἐὰν τὰ μαθήματά μου μείνωσιν ἀκαρπὰ, θὰ ἔχω τοῦλάχισον τὴν παραμυθίαν, ὅτι ἐπράξα τὸ χρέος μου. »

Ἐκτὸς τῆς ἀναθεωρήσεως τῶν ἱερῶν βιβλίων, συνέγραψε προσέτι τὸ Τσοῦ-κίγγ, εἰς τὸ ὁποῖον πραγματεύεται περὶ ἠθικῆς καὶ πολιτικῆς τὸ Τσοῦν-σιου (ἡ ἀνοιχτὴ καὶ τὸ φθινόπωρον) ἱστορία τοῦ βασιλείου τοῦ Λου ἀπὸ τοῦ 722 μέχρι τοῦ 470 π. Χ. τὸ Ἴαο-κίγγ, (διάλογος περὶ τῆς υἱικῆς ἀγάπης) τὸ Τὰ-ἴο (ἡ μεγάλη ἐπιστήμη), καὶ τὸ Τσὸγγ-γίγγ (ὁ μέσος ὄρος, ὁ ἀμετάρρετος ὄρος), ὅπου ἀποδεικνύει ὅτι ἡ φρόνησις συνίσταται εἰς τὸ μέτριον.

Ὁ Κομφούκιος ἀπέθανε τὸ 479 π. Χ. εἰς ἡλικίαν 72 ἐτῶν.

Οἱ ἀπόγονοι αὐτοῦ μέχρι τῆς σήμερον χάρουσι μεγάλα προνόμια.

Ὁ Κομφούκιος ἔλεγεν,

— Ἡ ἀρετὴ κυριεῖ ὅλον τοῦ σοφοῦ τὸ πνεῦμα, τὸ δὲ συμφέρον τοῦ πονηροῦ αὐτὴ ἔχει τὰς ἡδονὰς αὐτῆς ἐν τῷ μέσῳ τῶν ψυχικῶν ταραχῶν. Ταύτην δὲν πρέπει νὰ ζητῶμεν μακρὰν ἡμῶν· αὕτη γεννᾶται ἐν τῷ ἡμῶν.

— Ὁ ἀγαπῶν τὴν ἀρετὴν πρέπει νὰ φυλάττῃται ἐκ τοῦ ἐρώτος κατὰ τὴν νεανικὴν ἡλικίαν, ἐκ τῶν ἐριδῶν κατὰ τὴν ἀνδρικὴν καὶ ἐκ τῆς πλεονεξίας κατὰ τὴν γεροντικὴν.

— Ὅσοι φαίνονται τὸ ἐξωτερικὸν ἐνάρετοι, χωρὶς ἡ ἀρετὴ νὰ κατοικῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, ὁμοιάζουσι τοὺς κακούργους, οἵτινες κλέπτουσι τὴν νύκτα τὴν δὲ ἡμέραν φαίνονται τίμιοι.

— Ὁ ἀληθῶς ἐνάρετος δύναται ἀρκούντως νὰ ὁμιλήσῃ περὶ ἀρετῆς, ἵνα συστήσῃ αὐτὴν εἰς τοὺς ἄλλους· ἀλλ' ἐκεῖνος, ὅστις ὁμιλεῖ καλῶς περὶ αὐτῆς δὲν εἶναι πάντοτε ἐνάρετος.

— Ἐκεῖνος, ὅστις τὴν πρῶταν ἐπράξεν ὅ,τι ἡ ἀρετὴ τῷ εἶχε συμβουλεύσει, τὸ ἐσπέρας δύναται ν' ἀποθάνῃ εὐχαριστημένος, διότι ἐξῆσεν.

— Πρὸς ἐξάσκησιν τῆς ἀρετῆς μὴ παραχωρήτε τὴν θέσιν σας μήτε εἰς τὸν κύριόν σας.

— Ἡ ἐντελής υἱικὴ ἀγάπη συνίσταται εἰς τὸ νὰ ἦναι τις ἐνάρετος καὶ νὰ μὴ κάμῃ τὸν πατέρα του νὰ ἐρυθριάσῃ· νὰ μεταβιβάσῃ δὲ εἰς ἐκεῖνον καὶ μέρος τι τῆς ἰδίας αὐτοῦ δόξης.

— Εἶναι ὠφέλιμον νὰ χαίρῃ τις διότι ἐπράξε τὸ χρέος του, νὰ εὐχαριστῆται εἰς τὴν διήγησιν τῶν καλῶν πράξεων καὶ εἰς τὴν φιλίαν τῶν σοφῶν, καθότι ὁ σοφὸς εἰς πάσας τὰς περιστάσεις δύναται νὰ φανῇ ὠφέλιμος, ὡς γινώσκων πολλὰ πράγματα.

— Ὁ σοφὸς συμβουλεύει εἰς πάντας τὴν ἀρετὴν, βοηθεῖ τὴν ἀδυναμίαν, ἐνθαρρύνει τὸν μὴ τολμηρὸν, μετριάξει τὴν ὀρμὴν ἐκείνων, οἵτινες τρέγουσιν, ὥσθι τοὺς βαδίζοντας μὲ μεγάλην βραδύτητα. Ἠγεμόνες! ἐκλέξατε σοφοὺς ὡς ὑπουργοὺς σας.

— Εἶναι εὐκόλον εἰς τὸν σοφὸν νὰ κάμῃ ἐκδουλεύσιν τινα, ἀλλὰ τῷ εἶναι δύσκολον νὰ φαίνεται πάντοτε ἀρεστός. Ὁ μηδεμίαν ἀξίαν ἔχων, δύναται μὲν νὰ φανῇ ἀρεστός, ἀλλ' ὠφέλειαν δὲν παρέχει.

— Ὁ ἀνόητος ἐρωτᾷ τοὺς ἄλλους περὶ

τῆς αἰτίας τοῦ σφάλματος αὐτοῦ, ἐνῶ ὁ σοφὸς ἐρωτᾷ ἑαυτὸν.

— Ὁ φρόνιμος ἐρυθριᾷ ὅταν πράξῃ ὀλιγώτερα ἀφ' ὅσα εἶπει.

— Μὲ καρδίαν διεσθαρμένην καὶ μὲ πρόθεσιν διάστροφον ὅσας καλὰς πράξεις καὶ ἂν πράξῃ τις δὲν ἐκτιμᾶται.

— Ὡ αἰσχος διὰ τὸν αἰῶνά μας! ποῦ δύναμεθα νὰ εὐρωμεν ἄνθρωπον, ὅστις εἶναι δι' ἑαυτὸν αὐστηρὸς ἐπικριτῆς, μάρτυς, κατήγορος, δικαστῆς, ἀναγνωρίζων τὸ σφάλμα του καὶ προσκαλῶν ἑαυτὸν ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς συνειδήσεως καὶ τιμωρούμενος;

— Ἴνα δυναθῇ τις νὰ διορθῶσιν τὰ ἐλαττώματά του, πρέπει νὰ παρατηρῇ τὰς ἐαυτοῦ παρεκτροπὰς καὶ οὐχὶ τὰς τῶν ἄλλων.

— Ἐὰν εὐρεθῶ μεταξὺ δύο ἀνθρώπων, τοῦ μὲν καλοῦ, τοῦ δὲ κακοῦ, καὶ ἐκ τῶν δύο δύναμαι νὰ ὠφελθῶ, καθότι ὁ μὲν θὰ μοι δώσῃ παραδείγματα ἀρετῆς, ἅτινα θέλω ἀκολουθήσει, ὁ δὲ κακίας, ἅτινα ἐν σιγῇ θέλω παρατηρήσει· τότε θέλω ἐξετάσει ἑαυτὸν, καὶ ἂν ἦμαι μεμολυσμένος ἐκ τίνος κακῆς πράξεως θέλω διορθωθῆ.

— Ὁ ἰσχυρογνώμων εὐρίσκεται εἰς τὸ χεῖλος τοῦ κρημοῦ, οὐδεὶς λέγει πρὸς αὐτὸν ν' ἀναχωρήσῃ ἐκείθεν, καθότι γνωρίζει ὅτι αὐτῆς δὲν δέχεται συμβουλὰς. Πίπτει, καὶ τὸν ἀφίνουσι, καθότι μόνος ἐζήτησε τὴν πτώσιν του.

— Τὸ μᾶλλον ἐπικίνδυνον ζῆφος εἶναι ἡ ἀπληστία· ἡ καλητέρα ἀσπίς εἶναι ἡ ἀφιλοκέρδεια.

— Δυνατὸν εἶναι τὸν ἰσχυρὸν μαχητὴν νὰ τὸν ὑποδουλώσῃ τις, ἀλλ' οὐδεὶς δύναται ν' ἀφαιρέσῃ καὶ ἀπὸ τὸν μᾶλλον ἀδύνατον ἄνθρωπον τὴν ἐλευθερίαν τοῦ σκέστεσθαι.

— Ἡ ἄμιλλα εἰς τοὺς τιμίους ἀνθρώπους εἶναι ὠφέλιμος, εἰς τοὺς κακοὺς ὀλεθρία.

— Ἡ κοινωνία ἀπαιτεῖ εἰλικρίνειαν καὶ καλὴν πίστιν· εἶναι αἰσχος νὰ κολακεύωμεν ἐκείνους, οὓς μισοῦμεν καὶ δὲν δύναμεθα ν' ἀγαπήσωμεν.

(ΤΟΜ. Α΄.)

— Πρὸ πάντων εἰς τὴν κλίνην τοῦ θανάτου ὁ ἄνθρωπος ἐκφράζεται τὴν ἀλήθειαν.

— Τί καλὸν δύναμεθα νὰ περιμεινωμεν ἀπὸ ἄνθρωπον, ὅστις δὲν ἐπιθυμεῖ ποτε νὰ μάθῃ τὴν ἀρχὴν τῶν πραγμάτων;

— Ὁ ἡγεμὼν ὁμιλεῖ πρὸς ὅλους αὐτοῦ τοὺς ὑπηκόους διὰ τῶν καλῶν παραδειγμάτων, τὰ ὁποῖα τοῖς δίδει.

— Εἶναι ἴδιον ψυχῆς γενναίας τὸ ν' ἀπωθῆ τις τὰς ὕβρεις δι' εὐεργεσιῶν.

— Εἶναι γλυκὺ ν' ἀποκτᾷ τις φίλον τὸν ἐχθρὸν αὐτοῦ.

— Ὁ ἄνθρωπος ὅταν πράττῃ τι, πρέπει νὰ ὑποθέτῃ ὅτι ὑπάρχουσιν ἐνώπιόν του δέκα ὀρθαλοὶ, οἵτινες τὸν βλέπουσι καὶ δέκα χεῖρες, αἵτινες τὸν δεικνύουσι.

— Μὴ λυπῆσαι διότι δὲν ἠδυνήθης νὰ λάβῃς μεγάλα ἀξιώματα· κλαῦσον μᾶλλον διότι δὲν ἔχεις τὰς ἀπαιτούμενας ἀρετὰς πρὸς ἀπολαβὴν αὐτῶν.

— Καθάρισον τὰς σκέψεις σου· ὅταν αὐταὶ εἰσι καθαραὶ καὶ αἱ πράξεις σου θέλουν εἶσθαι ἐπίσης.

— Μάθε νὰ ζῆς καλῶς ἵνα καὶ καλῶς ἀποθάνῃς.

— Ἄν κακὸς τις ἔλθῃ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς, δέχθητι αὐτὸν ὡς νὰ μὴ ἐπράξῃ ποτὲ τὸ κακόν.

— Παρατήρησον ὑπὸ ὅλας τὰς φάσεις ὅ,τι παρουσιασθῇ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν σου.

— Προσπάθησον νὰ ἐνοήσῃς καλῶς ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἀκούσεις.

— Ἐπίστησον πᾶσαν τὴν προσοχὴν σου εἰς ὅ,τι πράττεις.

— Εἰς τὰς δεινὰς περιστάσεις ἐξέτασον καλῶς τίνα χρεωστῆς νὰ συμβουλευθῇς.

— Εἰς τὴν ὀργὴν λάβε ὑπ' ὄψιν τὰς κακὰς συνεπειὰς τῆς ἐκδικήσεως.

— Διατήρησον τὸ μέτωπόν σου καθαρὸν καὶ γαλήνιον διὰ νὰ ἔχῃς πάντοτε ὑπὲρ σου πάσας τὰς καρδίας.

— Εἶσαι μόνος; ἔσο μετριόφρων· πλησιάζεις τοὺς ἀνθρώπους; ἔσο εἰλικρινής.

— Πρᾶγμα τι, τὸ ὁποῖον προξενεῖ ἀτιμίαν παρουσιάζεται πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν

σου, μὴ τὸ βλέπει· προσβάλλει τὴν ἀκοήν σου; μὴ τὸ ἀκούης· ἔρχεται εἰς τὰ χεῖλη σου; σιωπήσων.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ.

Ὁ Οἰηματίας.

Οὗτος εἶναι ὁ τὰ πάντα εἰδώς καὶ μηδὲν ἐπιστάμενος. Νομίζει ὅτι εἶναι πεπαιδευμένος· εἰς ὃ, τι καὶ ἂν λέγη, φρονεῖ πάντοτε ὅτι ἔχει δίκαιον. Προσπαθεῖ εἰς πᾶσαν περίστασιν ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἔχει πνεύμα πολὺ καὶ εὐφυῖαν. Πρὶν εἰσεῖτι ἐξέλθῃ ὅλη ἢ φράσις ἐκ τοῦ στόματός σου, σοὶ λέγει, « ἐννόησα, ἐννόησα » ἐνῶ δὲν ἐννόησες τίποτε. Δυσαρεστεῖται ὅταν ἀκούσῃ ἄλλους ἐπαινουμένους. Ὅταν ὁμιλῇ, λησμονεῖ συνεχῶς τὰς λέξεις εἰς τὴν μητρικὴν αὐτοῦ γλῶσσαν, καὶ τὰς λέγει ἢ γαλλιστὶ ἢ ἀγγλιστί: Καλημέρα σας δὲν λέγει ποτὲ, ἀλλὰ πάντοτε Bonjour. Λέγει ὅτι δὲν συναναστρέφεται τοὺς μικροὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ πάντοτε τοὺς ἀριστοκράτας: Σοὶ λέγει ὅτι χθὲς ἀπῆντησε καθ' ὄδον τὸν πρίγγηπα Β. ὅτι ὁ πρίγγηψ τῶ εἶπε, « τί κάμνεις mon cher? » εἶτα ὅτι ὁ πρίγγηψ τῶ προσέφερε τὸν βραχίονά του, καὶ οὕτω, bras dessus, bras dessous ὑπῆγον εἰς τὴν οἰκίαν τῆς αὐτοῦ Ἰψηλότης τοῦ . . . ὅτι ἐκεῖ ἤρχισαν νὰ ὁμιλῶσι περὶ διαφορῶν ὑψηλῶν πραγμάτων, καὶ ὅτι ὁ πρίγγηψ καὶ ἡ αὐτοῦ Ἰψηλότης παρεδέχθησαν τὴν γνώμην του.

Περιφρονεῖ ὅλον τὸν κόσμον. Ἐπαναλαμβάνει καθ' ἐκάστην ὅτι ἦτο εἰς τὰ Παρίσια καὶ ὅτι ἐκεῖ εἶχε σχέσεις μετὰ τῶν ἐνδοξοτέρων ἀνδρῶν, ὅτι οἱ Γάλλοι τὸν θαύμαζον καὶ ὠμίλουν πάντοτε περὶ αὐτοῦ ὅτι βλέποντες αὐτὸν ἐννόουν πάραυτα ὅτι εἶναι ἀπόγονος γνήσιος τοῦ Δημοσθένους καὶ τοῦ

Περικλέους.

Ὅταν εἰσέρχεται εἰς τινα συναναστροφὴν, νομίζει ὅτι τὸν περιέμενον, καὶ ὅτι ἄνευ αὐτοῦ ἡ συναναστροφὴ ἦτο ψυχρά. Ὀμιλεῖ ἀδιακόπως, καὶ νομίζει, ὅτι διὰ τῆς σοφῆς αὐτοῦ ὁμιλίας εὐαρεστεῖ τοὺς πάντας.

Ἄν φέρῃ ὄνομα ἀριστοκρατικόν, δὲν παύει ἀπὸ τοῦ νὰ τὸ λέγῃ, ἂν τοῦναντίον, λέγει ὅτι αὐτὸς ἐδόξασε τὸ ὄνομα τῆς οἰκογενείας του.

ΑΡΧΟΝΤΙΚΗ ΙΔΙΟΤΡΟΠΙΑ.

Ἄρχων τις καθ' ὑπερβολὴν ἰδιότροπος, βλέπων ὅτι οἱ ὑπηρεταὶ αὐτοῦ δὲν ὑπηρετοῦν κατὰ τὴν ἀρεσκείαν του, καὶ νομίζων ὅτι οὐδεὶς ἦτο ἀρμόδιος εἰς τὴν θέσιν, ἦν κατεῖχεν, ἀπεφάσισε νὰ ἐπιφέρῃ μεταλλαγὰς τινὰς καὶ ν' ἀφήσῃ εἰς τὴν τύχην τὴν θέσιν, ἣν ἕκαστος ὤφειλε νὰ καθέξῃ.

Ἡμέραν τινα καλέσας πάντας αὐτοῦ τοὺς ὑπηρετάς, ἀπὸ τοῦ γραμματέως μέχρι τοῦ θυρωροῦ, τοῖς ὁμίλησεν ὡς ἀκολούθως:

« Ἡ ὑπηρεσία μου ἐκτελεῖται κάκιστα· ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς ἀποπέμψω, ἰδοὺ τί σᾶς προτείνω νὰ κάμνητε, ἐὰν ἦσθε εὐχαριστημένοι νὰ διχμεῖνητε ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ μου: ὅλας τὰς ὑπηρεσίας τῆς οἰκίας μου θέλω καταγράψῃ χωριστὰ ἐπὶ τεμαχίων χάρτου διπλωμένων, ἅτινα θέλω θέσει ἐντὸς πλίου τινος· ἕκαστος ἐξ ὑμῶν θέλει λάβει κατὰ τύχην ἓν ἐκ τῶν χαρτίων, καὶ θέλει ἀναλάβει τὴν ὑπηρεσίαν, εἰς ἣν ἡ τύχη θέλει τῶ θέσει. »

Οὗτοι διὰ νὰ μὴ ἀπολέσωσι τὰς θέσεις τῶν ἐπροτίμησαν νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τὴν ἀλλόκοτον τοῦ Κυρίου αὐτῶν θέλησιν, βέβαιοι ὄντες ὅτι ὁ νέος οὗτος παραλογισμὸς θέλει παρέλθῃ ὡς καὶ πολλοὶ ἄλλοι. Προέβησαν εἰς τὴν ἐκλογὴν. Ἡ πύχην μετετόπισεν ὅλους τοὺς ὑπηρετάς: ὁ θαλαμηπόλος

ἔγεινεν ἡνίοχος, ὁ γραμματεὺς μάγειρος, ὁ ἡνίοχος θαλαμηπόλος, ὁ μάγειρος θυρωρὸς καὶ ὁ θυρωρὸς ἠξιώθη τῆς θέσεως τοῦ γραμματέως· μόνος ὁ συνοδεύων τὸν ἄρχοντα ὑπηρετῆς ἔμεινεν εἰς τὴν θέσιν του.

Ὁ ἄρχων χαίρων δι' αὐτὴν του τὴν ἀπόφασιν, ἦν ἐθεώρει ὡς λίαν πνευματώδη, ἠθέλησεν ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας νὰ ἴδῃ πάντας αὐτοῦ τοὺς ὑπηρετάς εἰς τὰς νέας αὐτῶν θέσεις.

Ὁ θαλαμηπόλος ἐνεδύθη τὸ πλατὺ τοῦ ἡνίοχου ἔνδυμα.

Ὁ ἡνίοχος ἔκρυψε τὴν ὑπερμεγέθη αὐτοῦ κοιλίαν ὑπὸ τὸν κομψὸν τοῦ θαλαμηπόλου ἱματισμόν.

Ὁ θυρωρὸς ἐνεδύθη τὸ μέλαν τοῦ γραμματέως ἔνδυμα, τὸ ὁποῖον ἔδωκε πλείοτερον χρωματισμὸν εἰς τὸ πρόσωπόν του.

Ὁ δὲ ἀκόλουθος θεράπων, ἵνα φανῇ καὶ αὐτὸς ὅτι ἠλλάξεν ὀλίγον, ἐνεδύθη τὰ ἐορτάσιμα αὐτοῦ ἐνδύματα.

Ἀποῦ ἠτοιμάσθησαν πάντες, ἕκαστος ἤρχισε τὴν ἐργασίαν του, καὶ ὁ ἄρχων διὰ νὰ δοκιμάσῃ τὴν ἰκανότητά των νέων αὐτοῦ ὑπαλλήλων, ἐζήτησε πρῶτον νὰ ἐνδύθῃ, ἀλλ' ὁ νέος αὐτοῦ θαλαμηπόλος συνειδησμένος νὰ κτανῆ τὰς τρίχας τῶν ἵππων, ἐκόσμησε τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀρχοντος μετὰ πλεξίδας χονδροειδεστάτας καὶ μᾶλλον ἀρμόδιος εἰς τὸ νὰ περιποιεῖται ζῶα ἢ ἀνθρώπους, ὑπηρετῆσε τοσοῦτον κακῶς τὸν Κύριόν του, ὥστε οὗτος ἠναγκάσθη νὰ ἐνδύθῃ μόνος.

Ἀποῦ ἐνεδύθη ὁ ἄρχων, διέταξε νὰ ἐτοιμάσωσι τὴν ἀμαξάν διὰ νὰ ἐξέλθῃ, ἀλλ' ὁ νέος αὐτοῦ ἡνίοχος ἀμαθὴς εἰς τὸ συσκευάζειν ἵππους, ἠνάγκασε τὸν Κύριόν του νὰ περιμεῖνῃ δύο ὥρας.

Τέλος πάντων ὁ αὐθέντης ἠδυνήθη νὰ ἐξέλθῃ. . . . Μόλις προσχώρησαν πεντήκοντα βήματα, ὁ νέος ἡνίοχος μὴ γινώσκων νὰ ὀδηγήσῃ τοὺς ἵππους ἀνατρέπει τὴν ἀμαξάν ἐν τῶ μέσῳ ῥυακὸς τινος.

Ὁ Κύριος ὅλος λασπαιμένος ἀρχίζει νὰ βλασφημῇ τὸν ἀνάξιον ἡνίοχον καὶ ἀναγκά-

ζεται νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν.

Κρούει τὴν θύραν, ἀλλ' ὁ νέος θυρωρὸς ἀσυνείθιστος ν' ἀκούῃ τὸν κρότον τοῦ ῥόπτρου, δὲν ἀνοίγει, ὁ αὐθέντης περιμένει μ' ὄλην τὴν βαγδαίαν βροχὴν ἐπὶ ἐν ὄλον τέταρτον τῆς ὥρας, μέχρις ὅτου ὁ πολλακὶς ἐπαναλειφθεὶς κρότος ἔκαμεν ἐπὶ τέλους τὸν μάγειρον νὰ ἐνθυμηθῇ ὅτι ἐξετέλει τὰ χρέη τοῦ θυρωροῦ. Τέλος, ὁ Κύριος εἰσέρχεται ἀπὸ τῶν πάντας αὐτοῦ τοὺς ὑπηρετάς· μετὰ ταῦτα μετέβη εἰς τὸ γραφεῖον του. Ὁ νέος γραμματεὺς εὐρίσκειται εἰς τὴν θέσιν του, περιμένων τὸν Κύριόν του, ὅστις τὸν ἐρωτᾷ ἂν γνωρίζῃ νὰ γράφῃ.

— Πολὺ καλὰ γράφω, ἀπεκρίθη ὁ θυρωρὸς, πέρασα ὄλον τὸ ἀλληλοδιδασκτικὸν σχολεῖον, ὑπῆγα καὶ εἰς τὸ ἐλληνικὸν ἀλλὰ δὲν ἐκάθησα.

— Πολὺ καλὰ. Ἐγὼ θὰ σὲ ὑπαγορεύω καὶ σὺ θὰ γράφῃς. Γράψε, ἀπεκρίθη ὁ νέος Κύριε Νικόλαε,

« Λαμβάνω τὴν εὐχαρίστησιν ν' ἀπαντήσω. . . . (θέτων τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου του.) Ἄ! ναί,

« εἰς τὴν φιλικὴν σας ἐπιστολήν, ἔγραψα ὅτι ὄχι, ἀντιπροχθὲς. Εἰς αὐτὴν μοι ἐγράψατε, ὅτι με ἐγράφετε. . . . με ἐγράφετε. . . . »

— Ὄ! στάσου νὰ ἐνθυμηθῶ. — Γράψε, ἀπεκρίθη ὁ νέος Κύριε Νικόλαε,

« εἰς τὴν φιλικὴν σας ἐπιστολήν, ἔγραψα ὅτι ὄχι, ἀντιπροχθὲς. Εἰς αὐτὴν μοι ἐγράψατε, ὅτι με ἐγράφετε. . . . με ἐγράφετε. . . . »

— Ὄ! πότε τὴν ἔλαβον. . . . Ἄ! χθὲς ὄχι, προχθὲς. . . . ὄχι, ἀντιπροχθὲς, ναί: ἔγραψα ὅτι ὄχι, ἀντιπροχθὲς. Εἰς αὐτὴν μοι ἐγράψατε, ὅτι με ἐγράφετε. . . . με ἐγράφετε. . . . »

— Ὄ! πότε τὴν ἔλαβον. . . . Ἄ! χθὲς ὄχι, προχθὲς. . . . ὄχι, ἀντιπροχθὲς, ναί: ἔγραψα ὅτι ὄχι, ἀντιπροχθὲς. Εἰς αὐτὴν μοι ἐγράψατε, ὅτι με ἐγράφετε. . . . με ἐγράφετε. . . . »

— Ὄ! πότε τὴν ἔλαβον. . . . Ἄ! χθὲς ὄχι, προχθὲς. . . . ὄχι, ἀντιπροχθὲς, ναί: ἔγραψα ὅτι ὄχι, ἀντιπροχθὲς. Εἰς αὐτὴν μοι ἐγράψατε, ὅτι με ἐγράφετε. . . . με ἐγράφετε. . . . »

— Ὄ! πότε τὴν ἔλαβον. . . . Ἄ! χθὲς ὄχι, προχθὲς. . . . ὄχι, ἀντιπροχθὲς, ναί: ἔγραψα ὅτι ὄχι, ἀντιπροχθὲς. Εἰς αὐτὴν μοι ἐγράψατε, ὅτι με ἐγράφετε. . . . με ἐγράφετε. . . . »

— Ὄ! πότε τὴν ἔλαβον. . . . Ἄ! χθὲς ὄχι, προχθὲς. . . . ὄχι, ἀντιπροχθὲς, ναί: ἔγραψα ὅτι ὄχι, ἀντιπροχθὲς. Εἰς αὐτὴν μοι ἐγράψατε, ὅτι με ἐγράφετε. . . . με ἐγράφετε. . . . »

— Ὄ! πότε τὴν ἔλαβον. . . . Ἄ! χθὲς ὄχι, προχθὲς. . . . ὄχι, ἀντιπροχθὲς, ναί: ἔγραψα ὅτι ὄχι, ἀντιπροχθὲς. Εἰς αὐτὴν μοι ἐγράψατε, ὅτι με ἐγράφετε. . . . με ἐγράφετε. . . . »

— Ὄ! πότε τὴν ἔλαβον. . . . Ἄ! χθὲς ὄχι, προχθὲς. . . . ὄχι, ἀντιπροχθὲς, ναί: ἔγραψα ὅτι ὄχι, ἀντιπροχθὲς. Εἰς αὐτὴν μοι ἐγράψατε, ὅτι με ἐγράφετε. . . . με ἐγράφετε. . . . »

— Ὄ! πότε τὴν ἔλαβον. . . . Ἄ! χθὲς ὄχι, προχθὲς. . . . ὄχι, ἀντιπροχθὲς, ναί: ἔγραψα ὅτι ὄχι, ἀντιπροχθὲς. Εἰς αὐτὴν μοι ἐγράψατε, ὅτι με ἐγράφετε. . . . με ἐγράφετε. . . . »

ήλικίας, ἐν ἧ τὰ ὄνειρα λαμβάνουσι τὴν ἀρχὴν αὐτῶν καὶ ἐν ἧ ἀποθνήσκουσι.

Ὅταν τὸ παιδίον εὐρίσκηται εἰς ἐκείνην τὴν κατάστασιν καὶ ἐκτεθειμένον εἰς τὸ βεῦμα τῶν χρόνων, οἵτινες παραλαμβάνουσι αὐτὸ, καθὼς τὸν ναύτην, ἐκ τοῦ ἡσυχίου αὐτοῦ λιμένος, καὶ τὸν βίπτουσι εἰς τὸν ὠκεανὸν τῆς ζωῆς· ἀγνοεῖ εἰσέτι, πόσαι ὀδύνη, πόσα τρυφερά φίλτρα χωρίζονται κατ' ὀλίγον ἐκ τῆς ὑπάρξεώς του, ἵνα ἐνταφιασθῶσιν εἰς τὸ ἀδυσώπητον παρελθόν, ὅπου οὐδεὶς ἄνθρωπος δύναται νὰ εἰσδύσῃ, εἰμὴ διὰ τῶν ὀνειρῶν· δὲν γνωρίζει, καὶ εἰς τοῦτο πρέπει νὰ εὐχαρηστήσωμεν τὸν Θεὸν, ὅστις δὲν ἀφῆκε νὰ εἰσέλθῃ ἐντὸς τῆς παιδικῆς αὐτοῦ κεφαλῆς ἡ ἰδέα, ὅτι ἐνῶ ἀναπαύεται σήμερον εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς μητρὸς αὐτοῦ μετὰ τοὺς ὀφθαλμούς πρὸς αὐτὴν προσηλωμένους, καὶ ζητεῖ παρ' αὐτῆς μίαν ὥραν διασκεδάσεως, ἢ διηγείται τι, τὸ ὁποῖον μεγάλως τὸ ἐλύπησε, δὲν γνωρίζει, λέγομεν, ὅτι μίαν ἡμέραν δὲν θέλει πλέον εὑρεῖ τοιοῦτον παρήγορον εἰς τὰ δεινά του, τοιαύτην συμπάθειαν διὰ τὰς ἐπιθυμίας του.

Δὲν σκέπτεται, ὅτι ἡ μικρὰ αὐτοῦ ἀδελφὴ Νέλλη, ἣτις εἰς πᾶσαν στιγμὴν συμμερίζεται τὰς θλίψεις του, θέλει μίαν ἡμέραν, ἕνεκα τῶν περιστάσεων τοῦ βίου, ἀποχωρισθῆ ἀπ' αὐτοῦ.

Ἀλλὰ τώρα εὐρίσκονται ὑπὸ τὴν ἀγαπητὴν στέγην. Τὸ πῦρ τῆς ἐστίης φωτίζει τοὺς τοίχους τῆς πατρικῆς οἰκίας, καθὼς τὸ ἱερὸν φῶς, οὕτινος αἱ ἀκτίνες ἐπιπτον ἐπὶ τοῦ προσώπου τῶν ἱερῶν, καθὼς ἡ πυρὰ τῶν Ἑβραϊκῶν ὀλοκαυτωμάτων, ἧς ὁ καύσων ἀνέβαινε μέχρι τοῦ οὐρανοῦ. Ὁ πατήρ αὐτῶν κάθηται ἐπὶ τοῦ πλατέως κλινηρίου πλησίον τῆς ἐστίης, τὴν ὑπόλευκον αὐτοῦ κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ ἐρείσματος αὐτοῦ ἐστηριγμένην ἔχων. Ἡ μικρὰ Νέλλη κάθηται ἐπὶ τῶν γονάτων του ζητοῦσα διὰ τοῦ βλέμματός της τὴν ἀπάντησιν τῶν ἀθῶν αὐτῆς ἐρωτήσεων! Ἄντικρὺ κάθηται ἡ μήτηρ, μετ' ἰσχνὸν τὸ πρόσωπον, μετ' ἡσυχίας

ποιῶν τὴν φυσιογνωμίαν, ἐφ' ἧς εἶναι ἐγκεκαρχυμένη ἡ καρτερία· ἡ μητρικὴ αὐτῆς χεὶρ στηρίζεται ἴσως ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ τέκνου της, πρὸς τὸ ὁποῖον δίδει μετ' εὐμενείας φρονίμους τινὰς συμβουλὰς διὰ τὸ μέλλον.

Ὁ γάτος, κάθηται καὶ αὐτὸς πλησίον τῆς ἐστίης. Τὸ ὠρολόγιον, τὸ ὁποῖον ἐσήμανε μετ' ἡμερῶν τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν εἶχεν ἀποθάνει ὁ Κάρολος, διατηρεῖ τώρα τὰς τακτικὰς αὐτοῦ δονήσεις.

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς αἰθούσης ὑπάρχει ἡ μεγάλη τράπεζα, ἐφ' ἧς ὑπάρχουσι βιβλία τινὰ καὶ διάφορα σχέδια ἰχνογραφίας καὶ χειροτεχνημάτων.

Ἐπὶ τινος ἰδιαίτερας θέσεως ὑπάρχει τὸ ἱερὸν βιβλίον, ἡ ἀγία Γραφή. Πολλάκις τὰ παιδία εἶχον ἐπιθυμήσῃ νὰ τὸ ἀνοίξωσιν, ἵνα θαυμάσωσι τὰς ἐν αὐτῷ ἀρχαίας εἰκόνας καὶ ἵνα ἴδωσι τὰ μεταξὺ τῆς πλαιῆς καὶ τῆς νέας Διαθήκης φύλλα χαρτίου, ἐφ' ὧν ἦσαν γεγραμμένα τὰ συμβάντα τῆς ἡμέρας.

Ἐπὶ τινος τῶν φύλλων ἐκείνων ἦτο σεσημειωμένη ἡ ἐποχὴ τῆς γεννήσεως τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς. Ἄλλοι οἱ γάμοι, ἄλλοι οἱ θάνατοι. Εἰς μόνος θάνατος εἶναι μέχρι τοῦδε σεσημειωμένος, ὁ θάνατος τοῦ δυστυχούς Καρόλου. — 12. Σεπτεμβρίου, 18 . . . Κάρολος Ἑρρίκος τετραετής. — Τὰ παιδία γνωρίζουσι καλῶς τὸ φύλλον ἐκείνο· πολλάκις τὰ βλέμματα αὐτῶν ἐσταμάτησαν ἐπ' αὐτοῦ, καὶ ἴσως διῆλθε τὸν νοῦν αὐτῶν ἀμυδρά τις ἰδέα ὅτι καὶ αὐτῶν τὰ ὀνόματα θέλουσι μίαν ἡμέραν καταγραφῆ ἐπὶ τῆς αὐτῆς σελίδος· ἠθέλησαν νὰ στρέψωσι τὸ βλέμμα ὡς συνήθως στρέφουσι τὰ παιδία τὸ βλέμμα αὐτῶν ἐξ ἄλλων παιδίων τῆς ἡλικίας των, μετὰ τῶν ὁποίων θέλουσι μὲν νὰ συμπαίξωσιν, ἀλλὰ δυσχεροστοῦνται. Ποσάκις ἐν τῷ βίῳ ζητοῦμεν ν' ἀπομακρύνωμεν ἰδέαν τινὰ, ἣτις μὲν προξενεῖ φόβον!

Ἡ ἀγαθὴ μήτηρ, μ' ὅλα ταῦτα δὲν φοβεῖται τὸ τέλος τοῦ ἀνθρωπίνου βίου. Εἰς τὸ σκότος τῆς ἐσπέρας, εἰς τὴν σιγὴν τοῦ δωματίου της, πολλάκις, κύπτουσα εἰς τὸ οὖς τοῦ φιλτάτου αὐτῆς υἱοῦ Γεωρ-

γίου εἶπεν αὐτῷ βεβαίως, ὅτι δὲν θὰ ἦναι πάντοτε μετ' αὐτοῦ, ὅτι θὰ ἔλθῃ καιρὸς, καθ' ὃν θέλει οὗτος ζήσει ὀδηγούμενος ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ κρίσεως, ὅτι θέλει βαδίσει τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, ἐστρημένος τῶν συμβουλῶν καὶ τοῦ στηρίγματος ἐκείνων, οἵτινες παρευρέθησαν μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν παιδικὴν του ἡλικίαν. Εἰς τοὺς λόγους αὐτοὺς ὁ Γεώργιος αἰσθάνεται συνάμα ὑπερηφάνειαν καὶ ἀνησυχίαν· τὰ βρεμῶν αὐτοῦ βλέμματα προσηλοῦνται ἐπὶ τῆς φλογὸς τῆς ἐστίης, ἐνῶ θωπευτικὴ τις χεὶρ εἰσδύει κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν εἰς τὰ ξανθὰ αὐτοῦ μαλλία.

Τὸ νὰ εἰσέλθῃ τις εἰς τὴν πάλιν τῆς ζωῆς! γενναία ἀπόπειρα! ἀλλὰ τὸ νὰ εἰσέλθῃ μόνος! ἰδοὺ τὸ δύσκολον! Τότε ἀρχίζει νὰ φαίνεται κατὰ τὴν ἡσυχίαν τῆς παιδικῆς ἡλικίας ἡ πρώτη τῆς γεότητος ἀνησυχία· εἰς τὸν κυανὸν τῆς ἀνοίξεως οὐρανόν, τὸ πρῶτον ἀελλῶδες τοῦ θεοῦ νέφος.

Ἀνάπτουσι τὰ φῶτα, τὰ ὁποῖα διαχέουσι λευκὸν φῶς εἰς ὅλην τὴν αἰθουσαν, ἡ δὲ μικρὰ Μαρία εἰσέρχεται μετὰ τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς Ἰωάννας τοῦ ἀδελφοῦ της Φραγκίσκου καὶ τῆς μητρὸς της· ἡ Ἰωάννα μετὰ τὴν εὐχὴν αὐτῆς φωνῆν καὶ τοὺς μεγάλους καὶ μέλανας ὀφθαλμούς της, φαίνεται εἰς τὰ ὄμματα τοῦ Γεωργίου ὡς Κυρία· ἀλλὰ τὴν Μαρίαν, τὴν χαρίεσσαν Μαρίαν, θεωρεῖ αὐτὸς ὡς ἀδελφὴν, καὶ, πρᾶγμα παράδοξον! τὸ βλέμμα του ἔχει ἐστραμμένον πλεῖστον χρόνον πρὸς τὸ μέρος αὐτῆς ἢ τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ Νέλλης.

Ὁ Φραγκίσκος προτείνει εἰς τὸν φίλον αὐτοῦ νὰ παίξωσι τὴν δ' α' μ' α' ν. Δὲν παρατηρεῖ ὅτι ὁ Γεώργιος ζητεῖ νὰ καθίσῃ εἰς θέσιν ταιαύτην, ὡς νὰ δύναται νὰ βλέπῃ τὴν Μαρίαν· δὲν παρατηρεῖ, ὅτι ὁ Γεώργιος ἐρυθριᾷ ὡσάκις συναντήσῃ τὸ βλέμμα τῆς νέας κόρης, εἶτα ὅτι προσηλοῦται ἐπὶ τοῦ παιγνίου, ὡς εἰς ἄλλο τι δὲν τὸν ἀπησχόλει κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν. Ὁ Γεώργιος δὲν ἐννοεῖ ὅτι ἐνίοτε κάμνει ἀνεπαίσθητως ἀκκίσματα τινὰ, ὅτι ἐνίοτε στρέφει

τὰ νῶτα πρὸς τὴν ὠραίαν αὐτοῦ παρακαθημένην καὶ λέγει πρὸς τὸν Φραγκίσκον μετὰ τρόπον κομψόν: « Ἴδὲ πόσον ὁ γάτος εἶναι ἡσυχος! » εἰς τὸ ὁποῖον ὁ Φραγκίσκος ἀποκρίνεται ὅτι, νομίζει, ὅτι ὅλοι οἱ γάτοι εἰσὶν ἡσυχοὶ ὅταν κοιμῶνται.

Ἡ παρουσία τῆς Μαρίας κάμνει τὸν Γεώργιον νὰ λησμονήσῃ τὴν γλυκεῖαν αὐτοῦ ἀδελφὴν Νέλλην· ἀγνοεῖ κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν, ὁποῖαν ἀγαθότητα καρδίας, ὁποῖα φίλτρα παραμελεῖ. Βραδύτερον θέλει ἐννοήσει ὅτι δὲν ὑπάρχει ἄλλος ἔρωσ, δυνάμενος ν' ἀντικαταστήσῃ τὸν ἔρωτα τῆς ἀδελφῆς.

Ἐνῶ παίζει ἀκούει ἐνίοτε ὁ Γεώργιος συνόχους, τὴν συνομιλίαν τῆς μητρὸς του μετὰ τῆς μητρὸς τῆς Μαρίας. Ὁ τόνος τῆς συνομιλίας ταύτης ἀντηχεῖ ἀδιακόπως εἰς τὸ οὖς αὐτοῦ ὡς οἰκογενειακῆς συμφωνίας, ὡς μουσικῆς, τῆς ὁποίας ἡ μελωδία θέλει ἐπὶ πολὺν καιρὸν ἀντηχῆσαι εἰς τὴν καρδίαν του, καὶ τὴν ὁποῖαν, κατὰ τὰς μεγάλας φροντίδας τῆς ἀνδρικῆς ἡλικίας δὲν θέλει ἀναπολήσει ἐν τῷ νῶ αὐτοῦ ἄνευ θλίψεως καὶ στεναγμῶν.

Ἐν τούτοις τὸ παίγνιον εἶχε τελειώσει· ἤρχισαν ἄλλα παίγνια, εἰς ἃ ἔλαβον μέρος ἡ Νέλλη καὶ ἡ Μαρία.

Ἡ ἐσπέρα διῆλθε οὕτω· τὸ φῶς τῶν λυχνιῶν ὡχρῆ· οἱ ἀγαπητοὶ ἐπισκεπτόμενοι ἀναχωροῦσιν, ἐπευχόμενοι ἀλλήλους τὴν καλὴν νύκτα.

Ὁ Γεώργιος ἀποδίδει τὸν συνήθη αὐτὸν χαιρετισμὸν εἰς τὴν Μαρίαν μετὰ φαινομένης ἀδιαφορίας, ἵνα κρύψῃ τὸν τρόμον του. Δὲν ὑπάρχει θλίψις εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην συγκίνησιν τῆς ἡμέρας ὑπὸ τὴν πατρικὴν στέγην.

Καὶ τώρα, τέκνον μου, ἄσπασον τὴν μητέρα σου, ἄσπασον αὐτὴν καὶ δεύτερον, καὶ τὴν ἀδελφὴν σου Νέλλην, καὶ τὸν γέροντα πατέρα σου. Ἀγάπα αὐτοὺς ἀπὸ καρδίας, βράδυνον τοὺς ἀποχαιρετισμούς σου τῆς ἐσπέρας. Ἀγάπα μετ' ὅλης τῆς δυνάμεως τῆς ψυχῆς σου τὸν πατέρα σου, τὴν μητέρα σου, τὴν ἀδελφὴν σου. Μίαν

ἡμέραν θέλεις ἀναγκασθῆ νὰ τὰς δώσης, ἐν τῇ ζωῇ τοῦ κόσμου αὐτοῦ, τὸν τελευταῖον ἀποχαιρετισμόν!

(ἀκολουθεῖ).

Ο ΙΩΣΗΦ ΠΡΙΒΑΤΟΣ ΜΟΛΙΕΡΟΣ ΚΑΙ Ο ΚΛΕΠΤΗΣ.

Ὁ Ἰωσήφ Πριβάτος δὲ Μολιέρος, εἰς τῶν ἀρίστων τῆς ἐποχῆς του φυσικῶν (α), εἶχε τὴν συνήθειαν νὰ ἐργάζεται εἰς τὴν κλίνην. Ἡμέραν τινὰ, καθ' ἣν ἡ ἀνεψιὰ καὶ ἡ ὑπρέτρια αὐτοῦ εἶχον ἐξέλθει, εὐρίσκετο μόνος εἰς τὸν κοιτῶνά του ἐργαζόμενος. Κλέπτης τις εἰσέρχεται αἴφνης.

— Κύριε, τί ζητεῖτε;

— Τὸ βαλάντιόν σας.

— Τὰ χρήματά μου τὰ ἔχω εἰς τὸν ἀριστερὸν σῦρτην τοῦ γραφείου μου· λάβετε, ἂν θέλης, ἀλλὰ πρόσεξε, σὲ παρακαλῶ, νὰ μὴ μετακινήσης τὰ χειρόγραφα μου.

Ὁ κλέπτης ἀφοῦ ἔλαβε τὰ χρήματα, ἐξῆλθεν ἀφήσας τὴν θύραν ἀνοικτήν.

Ἦτο χειμῶν.

— Κύριε, Κύριε, ἔβαλες χεῖρα εἰς τὰ χειρόγραφα μου;

— Ὁχι.

— Πολὺ καλά. Κλείσε λοιπὸν, σὲ παρακαλῶ, τὴν θύραν.

Ο ΠΙΡΩΝ ΚΑΙ Ο ΤΥΦΛΟΣ ΕΠΑΙΤΗΣ.

Ἐπαίτης τις τυφλὸς εἶχε γράψει ἐπὶ τῆς θύρας τῆς καλύβης του στίχους τινάς, δι' ὧν

(α) Οὗτος ἐγεννήθη εἰς Ταράσκο πλησίον τοῦ 'Ροδανῶ ποταμοῦ, τὸ 1677. ἀπέθανε τὸ 1742. ἦν μέλος τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν καὶ καθηγητὴς τῆς φιλοσοφίας εἰς τὸ γυμνάσιον τῆς Γαλλίας.

ἐζήτησε ἐλεημοσύνην· ἀλλ' οἱ στίχοι αὐτοῦ ἦσαν ἄθλιοι καὶ δὲν συνεχίζουσαν ποσῶς τοὺς διαβάτας. Συνεβούλευσαν αὐτὸν τινὲς νὰ παρακαλέσῃ τὸν ποιητὴν Πίρων νὰ γράψῃ δι' αὐτὸν δύο ἢ τρεῖς στίχους.

Ἡμέραν τινὰ ἐνῶ διέβαιναν ἐκεῖθεν ὁ Πίρων, εἶπέ τις πρὸς τὸν ἐπαίτην, ἰδοὺ ὁ Πίρων διέρχεται· τότε ὁ τυφλὸς ἐξέφρασε πρὸς αὐτὸν τὴν ἐπιθυμίαν του.

— Εὐχαρίστως, συνάδελφε, ἀπεκρίθη ὁ Πίρων· θὰ πασχίσω νὰ σὲ εὐχαριστήσω.

Εἰς τὴν ἐπιστροφὴν του ὁ Πίρων ἐνεχείρισε πρὸς τὸν ἐπαίτην τοὺς ἐξῆς ἐξ ἑπτὰ στίχους.

Εἰς τοῦ Θεοῦ τὸ ὄνομα κ' εἰς τὴν χριστιανοσύνην

Δότε μοι, σὰς παρακαλῶ, μὴν ἐλεημοσύνην.

Ὁ δυστυχὴς ποῦ ἔρχεται τὴν χάριν νὰ ζητήσῃ

Εἶναι τυφλὸς, δὲν δύναται ποσῶς νὰ σὰς γνωρίσῃ.

Ἀλλὰ ὁ ὕψιστος Θεὸς ποῦ βλέπει καὶ γνωρίζει

Τὴν ἐλεημοσύνην σας χιλιάκις σὰς χρρίζει.

Ο ΣΤΕΡΝ ΕΙΣ ΟΔΟΠΟΡΙΑΝ.

Οἰκογενεῖα καὶ ὑποθέσεις εἶχον ἀναγκάσει τὸν Στέρν, τὸν πνευματώδη συγγραφέα τοῦ Τριστάμου Σάνδου καὶ τοῦ Αἰσθηματικοῦ Ταξειδίου (α) νὰ ὑπάγῃ εἰς Cambridge-Shire οὐ μακρὰν τῆς κωμοπόλεως Newmarket.

Ὁ Στέρν ἐταξείδευεν ὡς φιλόσοφος· ἐντὸς μικροῦ δισσακίου εὐρίσκοντο πάντα τὰ διὰ

(α) Ὁ Στέρν ἐγεννήθη εἰς Κλομμὲλιν τῆς Ἰρλανδίας τὸ 1713, ἀπέθανε τὸ 1768· ἀνῆκεν εἰς τὸν Ἀγγλικανικὸν κλήρον. Συνέγραψε τὸν Τριστάμον Σάνδου, σύγγραμμα προτότυπον καὶ καινοφανές. τὸ Αἰσθηματικὸν Ταξειδίον, καὶ τινὰς 'Ομιλίαις. Σ. Μ.

ταξειδίον ἀναγκαῖα· περιφρονῶν δὲ τὸν ἀνεμον καὶ τὸ ψῦχος τοῦ Οκτωβρίου εἶχε λάβει θέσιν ἐπὶ τοῦ ἐπιστεγάσματος τῆς ὁδοπορικῆς ἀμάξης· ἐκεῖθεν ὁ ἑταστὴς τῶν ἡθῶν καὶ τῆς φύσεως ἠδύνατο εὐκόλως νὰ κάμῃ τὰς πνευματώδεις παρατηρήσεις του ἐπὶ τῶν καταλλήλων ἀντικειμένων, τῶν δυναμένων ν' αὐξήσωσι τὸν θησαυρὸν τῆς ἐρασμίου αὐτοῦ φιλοσοφίας.

Ἡ ἄμαξα ἔφθασεν εἰς Cambridge καὶ ἐσταμάτησεν εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ μεγαλοπρεποῦς ξενοδοχείου τῶν Τριωνβασίων, τὸ ὅποιον ἦτο πάντοτε πλήρες ὑπὸ τῶν φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου. Ὁ Στέρν ἀμέσως ἐγκατέλιπε τὴν θορυβώδη ἐκείνην πόλιν καὶ διὰ τῶν πεδιάδων διευθύνθη πρὸς τὸ μέρος, ὅπου εἶχε κατὰ νοῦν νὰ ὑπάγῃ. Ἐπρεπε νὰ βαδίσῃ ἐξ λεύγας, καὶ ὅσω καλὸς περιπατητὴς καὶ ἂν ἦτο, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοῦ ἡσθάνθη μ' ὅλα ταῦτα τὴν ἀνάγκην τοῦ ν' ἀναπαυθῆ ὀλίγον καὶ νὰ φάγῃ πολὺ.

Ὁ Στέρν μικρὸν τι χωρίον διαβαίνων, ἀνέγνωσε τὴν ἐξῆς ἐπιγραφὴν ἐπὶ τῆς θύρας ξενοδοχείου τινος, — « Εἰς τὰ ὄπλα τῆς Ἀγγλίας. Ὁ Θωμᾶς Δίκων δέχεται καὶ πεζοὺς καὶ ἵππους. Ἄριστος ζυθος, ῥακὴ τῆς Γαλλίας καὶ ὀρεκτικὰ φαγητὰ εὐρίσκονται εἰς πᾶσαν ὥραν. »

Τὸ ὀρεκτικὸν ἐκεῖνο πρόγραμμα παρεκίνησε τὸν φιλόσοφον νὰ εἰσελθῆ· ἀλλ' ὅποια ὑπῆρξεν ἡ ἀπελπισία του, ὅταν εἰσελθὼν εἰς τὸ μαγειρεῖον οὐδὲ πῦρ εὔρε· δύο ἢ τρία τραπέζια κενὰ καὶ οὐδὲν πλέον.

— Δὸς πίστιν εἰς τὰς ἐπιγραφάς! ἐψιθύρισε ὁ φιλόσοφος· φαίνεται ὅτι παντοῦ ὑπάρχει ἡ ἀγυρτεία! καὶ εἰς τὰ χωρίδια ἀκόμη ὦ ματαιότης τῆς ἀνθρωπότητος!

Εἰς τὸν κρότον, ὃν ἔκαμεν ὁ Στέρν, κτυπήσας μὲ τὴν ῥάβδον του ἐπὶ τραπέζης τινος, γυνὴ τις νέα καὶ καθαρὰ ἐνδεδυμένη, ἐξῆλθεν ἐκ πλαγίας τινος θύρας καὶ ἐφάνη ἐνώπιον τοῦ Στέρν.

— Σὺ εἶσαι ἡ ξενοδόχος Κυρία; ἠρώτησεν ὁ Στέρν.

— Μάλιστα Κύριε.

(ΤΟΜ. Α΄.)

— Ἀφοῦ ἔχει οὕτω, ἠκολούθησεν ὁ φιλόσοφος, λάβε τὴν καλοσύνην νὰ μοι δώσης νὰ φάγω· ἡ ἐπιγραφὴ τοῦ ξενοδοχείου σας μὲ παρεκίνησε νὰ εἰσελθῶ· ἔχω μεγάλην ὄρεξιν καὶ ὑπερβολικὴν δίψαν.

— Ἄ, Θεέ μου! μυλόρδε, ἀπεκρίθη ἡ ξενοδόχος, ποιήσασα βαθεῖαν ὑπόκλισιν, εἰς κακὴν ὥραν ἤλθατε· οἱ πολλοὶ ξένοι οἱ ἐλθόντες μέχρι τοῦ χωρίου μας ἐξ αἰτίας τῶν ἵπποδρομιῶν τοῦ Newmarket μᾶς ἄφησαν χωρὶς ἄρτον.

— Ὡστε εἰς τὸ ξενοδοχεῖον αὐτὸ, εἰς τὸ ὅποιον ὑπόσχεσθε λαμπρὸν γεῦμα εἰς πᾶσαν ὥραν, δὲν εὐρίσκειται τίποτε διὰ νὰ φάγῃ τις.

— Σχεδὸν μυλόρδε, μ' ὅλα ταῦτα...

— Τοῦτο μεγάλως μὲ δυσαρσετεῖ· δὲν τὸ ἐπερίμενα· ἀλλ' αἱ θλίψεις εἰς οὐδὲν ὠφελουσιν εἰς τὴν ζωὴν, καὶ χωρὶς νὰ περιμείνω πλειότερον, ἄς ὑπάγω εἰς ἀναζήτησιν ἄλλου ξενοδοχείου.

— Μυλόρδε, δὲν θὰ εὔρητε καλλίτερον ξενοδοχεῖον, εἶπεν ἡ ξενοδόχος· ἂν θέλετε νὰ περιμείνητε δύο μόνον ὥρας, δὲν θὰ τὸ μετανοήσητε ἴσως, ὁ Θωμᾶς Δίκων ὁ σύζυγός μου θὰ ἐπιστρέψῃ μὲ ζωοτροφίας ἀπὸ τὸ Newmarket.

— Κυρία, ἀπεκρίθη ὁ Στέρν, ὅστις εἶχε βαρυνθεῖ ν' ἀκούῃ συνεχῶς τὸν προσφερόμενον αὐτῷ τίτλον, δὲν εἶμαι λόρδος· ἐκ τῶν πενιχρῶν μου ἐνδυμάτων καὶ τοῦ μικροῦ μου δισσακίου ἔπρεπε πρὸ πολλοῦ νὰ ἐνοήσῃς ὅτι δὲν ἀνήκω εἰς τὴν ἀριστοκρατίαν· παῦσε ὅθεν, σὲ παρακαλῶ, νὰ μοι δίδῃς ἐπίθετον, τὸ ὅποιον τιμῶ μὲν μεγάλως, ἀλλὰ δὲν μοὶ κάμνει πολλὴν ἐντύπωσιν ὅταν δὲν συνοδεύηται μὲ πολλὰ προτερήματα καὶ κατ' ἐξοχὴν τοιαῦτα, δυνάμενα νὰ ὠφελήσωσι τὴν ἀνθρωπότητα. Ἄς περιορισθῶμεν εἰς μικρὰ πράγματα. Εἶπέ μοι, τέλος πάντων, ἐμπορεῖς νὰ μοι δώσης τίποτε νὰ φάγω; ἄς ἦναι καὶ τὸ χειρότερον φαγητόν· τότε μένω. Δὲν ἔχεις τίποτε νὰ μοι δώσης; τότε ἀναχωρῶ.

— Ὁ Θεὸς νὰ μὲ φυλάξῃ! εἶπεν ἡ ξε-

νοδόχος, ονομάζουσα λόρδον τὴν τιμιότητά σας, δὲν εἶχα σκοπὸν νὰ σὰς προσβάλω· ἄς υποθέσωμεν ὅτι δὲν εἴσθε λόρδος, μ' ὄλον ὅτι, ἂν καὶ δὲν ἦσθε ἐνδεδυμένοι ὡς τοιοῦτος, ἔχετε μ' ὅλα ταῦτα τοὺς τρόπους καὶ τὴν ὁμιλίαν τῶν λόρδων. Τοῦτο ἐτελείωσεν ὅσῳ διὰ τὸ δεύτερον, θὰ εὐρεθῆ καμμία εὐκολία. Ἐὰν ἡ τιμιότης σας εὐχαριστεῖται μ' ἐν ἀπλοῦν γεῦμα, γεῦμα, τὸ ὅποιον εἰς ἄλλας περιστάσεις δὲν ἠθέλαμεν ποτὲ τολμήσει νὰ προσφέρωμεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῶν ὀπλων τῆς Ἀγγλίας, τότε τὰ πάντα διορθοῦνται.

— Ὅταν ἔχη οὕτω, εἶπεν ὁ Στέρν, μένω. Τί ἐμπορεῖς λοιπὸν νὰ μοι δώσης διὰ νὰ φάγω; ἄς ἰδῶμεν· εἰπέ μοι τί ἔχεις; ἀλλὰ μὴ βραδύνης, καθότι ἡ πείνα μου ἐφθασεν εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς, καὶ γνωρίζεις ἴσως τὸ ῥητὸν, τὸ ὅποιον λέγει, π ε ι ν α σ μ ε ν η κ ο ι λ ι α ὦ τ α δ ἔ ν ἔ χ ε ι.

— Ἐμπορῶ νὰ σὰς προσφέρω ἓνα λαμπρὸν σφουγγάτον μὲ ὅσα αὐτὰ θέλετε· ἐν τέταρτον τοῦ βακαλάου, καὶ μίαν πτέρυγα κούρκου, ἡ ὁποία διὰ τὴν λευκότητά της, τὴν τρυφερότητα καὶ τοὺς θρεπτικούς αὐτῆς χαρακτῆρας ἠδύνατο νὰ τεθῆ εἰς βασιλικὴν τράπεζαν· ὕστερον ἔχω νὰ σὰς δώσω λαμπρὸν τυρὶ τοῦ Σέστερ καὶ λαμπρὰ καὶ εὐώδη μῆλα, μεγάλα ὡς πορτογάλλια καὶ ζωμερὰ ὡς λεμόνια.

— Σὲ χαρίζω τὸν βακαλάον σου· δι' αὐτὸ τὸ ψάρι δὲν ἔχω καμμίαν συμπάθειαν. ἐτοιμάσον μοι μόνον τὸ σφουγγάτον ἐκ δώδεκα αὐγῶν, δὸς μοι τὴν πτέρυγα καὶ τὸ τυρὶ. Διὰ τὸ σφουγγάτον τί θὰ πληρώσω;

— Ἐνα σελίνι. Ἡ τιμιότης σας γνωρίζει ἴσως ὅτι αὐτὸ τὸ ἔτος δὲν ἐκλώσθησαν πολλοὶ αἱ ὄρνιθες, καὶ ὅτι τὸ βούτυρον πωλεῖται εἰς τὴν διπλασίαν τιμὴν.

— Αὐτὰ δὲν τὰ ἐγνώριζα· ἄς ἦναι λοιπὸν ἐν σελίνιον διὰ τὸ σφουγγάτον. Πόσα διὰ τὴν πτέρυγα;

— Τρία σελίνια.

— Τρία σελίνια! . . . τρία σελίνια διὰ μίαν πτέρυγα κούρκου! ἀνέκραξεν ὁ Στέρν,

ρίψας μὲ ὀργὴν τὸ δισσάκιόν του ἐπὶ τῆς τραπέζης.

— Σημειώσατε, Κύριέ μου, εἶπεν αὐτῷ ἡ ξενοδόχος, ὅτι ὁ κούρκος, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνῆκεν ἡ πτέρυξ αὐτῆ, ἦλθε κατ' εὐθείαν ἐκ τῆς Νορμανδίας, ἐπαρχίας τῆς Γαλλίας, ὡς γνωρίζετε, φημιζομένην διὰ τὰ τοιαῦτα αὐτῆς προϊόντα.

— Ὀλίγον φροντίζω περὶ τῆς ἐθνικότητος τοῦ κούρκου σου· ἀλλὰ τὸ ἐπαναλαμβάνω, ἡ τιμὴ τῆς πτέρυγος τοῦ κούρκου αὐτοῦ μοι φαίνεται ὑπερβολικὴ.

— Ἐὰν ἡ τιμιότης σας, ἠκολούθησεν ἡ ξενοδόχος, θέλετε νὰ λάβητε τὸν κόπον νὰ ἔλθητε μαζὺ μου εἰς τὸν γείτονα Βίλιαμ Ἀργιζῶνα τὸν ὑφαντὴν, θέλετε βεβαιωθῆ ὅτι δὲν σὰς ἀπατῶ, καθότι ἐκεῖ θὰ ἰδῆτε ἓνα κούρκον ὅμοιον, ἐλθόντα καὶ ἐκείνον ἐκ τῆς Γαλλίας, καὶ τὸν ὁποῖον ὁ Βίλιαμ μεταχειρίζεται εἰς τὸ νὰ γυρίζῃ τὸ ροδάκι. (α)

— Ἀδιαφορῶ περὶ τοῦ συντρόφου τοῦ κούρκου σου, ἀπεκρίθη ὁ Στέρν, καὶ κατὰ τὸ μονόστιχον ποιητοῦ τινός, τὸν ὁποῖον δὲν γνωρίζεις Κυρία,

*Ὁ ψητὸς ὁ κούρκος εἶναι προτιμώτερος τοῦ ζῶντος.

Τέλος πάντων, σοὶ τὸ ὁμολογῶ, τὸ φαγητὸν αὐτὸ δὲν τὸ σπῆκνει τὸ πουγγί μου, καὶ προτιμῶ νὰ μὴ φάγω, παρὰ νὰ δώσω τρία σελίνια· δὲν εἶμαι συνειθισμένος ν' ἀγοράζω τόσον ἀκριβὰ τὴν μεταμέλειαν.

— Ἄς ἦναι δύο σελίνια, εἶπεν ἡ ξενοδόχος, λαβοῦσα ἐκ τινος ὀψοθήκης τὴν περιβόητον πτέρυγα.

— Δίδω ἓνα ἡμισυ σελίνιον, μήτε μίαν πένναν περισσότερον, εἶπεν ὁ Στέρν, εὐχαριστεῖσαι, ἡ ὄχι;

— Ἄς ἦναι, διὰ τὸ χατίρι σας· αὐτὸ τὸ

(α) Εἰς τινὰς τῆς Ἀγγλίας ἐπαρχίας, οἱ τεχνῖται μεταχειρίζονται τοὺς Ἰνδικούς ἀλεκτρούνας εἰς τὸ νὰ στρέψωσι τοὺς τροχούς μὲ ἰκανὴν εὐφύιαν. ὁ κύλινδρος, ὃν οὗτοι στρέφουσιν· εἶναι θερμὸς μέχρις 75 βαθμῶν· ὁ δὲ φόβος μὴ καῶσι τοὺς ἀναγκάζει νὰ στρέψωσι τὸν τροχὸν μετὰ μεγίστης ταχύτητος, διὰ δὲ τῆς στροφῆς τῶν τροχῶν γίνετα ὁ ἀναπνευσμὸς δύο ἢ τριῶν ἰσθῶν συγχρόνως. Σ. Μ.

κάμνω διὰ νὰ ἔρχεσθε συχνὰ εἰς τὸ ξενοδοχεῖον μας. Τί ποτὸν θέλετε;

— Ἐν ποτήριον ζύθου καλοῦ, ἂν ἔχη.

— Ἄν ἔχω; ὁ ζύθος μας εἶναι ἐξ ἐκείνων, τοὺς ὁποίους πίνουν οἱ ἠγεμόνες, καὶ ὅστις εἰς τὰ καλῆτερα καπηλεῖα τοῦ Λονδίνου πωλεῖται ἐν τέταρτον τοῦ σελίνιου. . .

— Καὶ ἐδῶ πόσον τὸν πωλεῖτε; τὴν δέκοψεν ὁ Στέρν.

— Σοστὰ τρεῖς πέννας.

— Ἄς κουρεύεται. Λοιπὸν Κυρία ξενοδόχε, ἐνοήθημεν ἀρκούντως, νομίζω· τώρα, μὴ βραδύνης νὰ μοι τὰ ἐτοιμάσης ὅλα αὐτὰ, καθότι εἰς τὸ διάστημα τοῦ ἐκπεταμένου διαλόγου μας, ἡ πείνα μου πύξησεν εἰς τὸν ἀνώτατον βαθμὸν.

— Ἀμέσως, ἀμέσως, ἀπεκρίθη ἡ ξενοδόχος, μετὰ ἐν μὲν τέταρτον τῆς ὥρας θὰ ἦναι ὅλα ἔτοιμα, καὶ νὰ ἰδῶμεν τί θὰ εἰπῆτε διὰ τὸ σφουγγάτον μου, τὸ ὁποῖον δὲν τὸ κάμνουν ὅπως τὸ κάμνω ἐγὼ, εἰς κανὲν μέρος τοῦ κόσμου.

Καὶ τῶντι, ἡ σώφρων σύζυγος τοῦ Θωμᾶ Δίκωνος ἠναψε τοσοῦτω ταχέως πῦρ, τὸ δὲ σφουγγάτον, τὸ ὁποῖον καὶ εἰς τὸ συμπόσιον τοῦ Βαλθάσαρ, ἠδύνατο νὰ τεθῆ, ἐγένετο τόσῳ λαμπρὸν, ὥστε ἡ εὐωδία του ἐγαργάλιζε μετὰ ἠδύτητος τοὺς νευρικούς κορύμβους τῆς ὑπερφίας καὶ τὰς ὀσφρητικὰς αἰσθήσεις τοῦ Στέρν.

Μόλις ὁ φιλόσοφος ἤρχισε νὰ τρώγῃ μετ' ἀπληστίας τὸ σφουγγάτον του, τὸ κάλπασμα ἵππου ἠκούσθη αἴφνης, καὶ μετ' ὀλίγον ἀνθρωπὸς τις τριακονταετῆς μόλις, ἐνδεδυμένος πλουσίως, εἰσῆλθεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον.

Εἰς τὴν θέαν αὐτοῦ ἡ ξενοδόχος ἠρυθρίασεν· ἀγνοοῦμεν διατί· καὶ εἶπε πρὸς τὸν νεοελθόντα μὲ ὑποτρέμουσαν φωνήν,

— Ποῖος ἄνεμος σὰς ἔφερεν εἰς τὰ μέρη μας, μυλόρδε; ἐνόμιζα ὅτι ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῶν τελευταίων Χριστουγέννων, ἐλησμονήσατε τὸν δρόμον τοῦ ξενοδοχείου, εἰς τὰ ὀπλ α τ ῆ ς Ἀ γ γ λ ι α ς.

Ὁ τρόπος καὶ τὸ ὕφος, δι' ὧν ἐλέχθησαν

ταῦτα ὁμοιάζον μᾶλλον ἐπιπλήξιν· ὁ Στέρν εἰς πᾶσαν ἄλλην περίστασιν ἠθέλε κάμει ἐν ἑαυτῷ τὰς παρατηρήσεις του, ἀλλὰ κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν ἦτο ὅλος ἀφοσιωμένος εἰς τὸ σφουγγάτον του· μ' ὅλα ταῦτα ὁ τίτλος τοῦ λόρδου προσέβαλε τὴν ἀκοήν του καὶ ἠναγκάσθη νὰ εἴπῃ κατ' ἑαυτὸν,

— Αὐτὴ ἡ γυνὴ ἀγαπᾷ μανιωδῶς τοὺς τίτλους· δίδει τὸ ὄνομα μυλόρδος εἰς πάντας τοὺς καλοενδεδυμένους γάτους· εἰς τὸν διάβολον ἡ καπηλικὴ κολακεία!

Ἐν τούτοις ὁ νεοελθὼν ἔλεγε πρὸς τὴν ξενοδόχον,

— Βεβαίως, φιλάτη Κυρία, εἶμαι ἄξιος ἐπιπλήξεως, διότι σὰς ἐλησμόνησα, ἐγὼ ὁ ἄλλοτε τακτικὸς φοιτητὴς τοῦ ξενοδοχείου σας· ἀλλ' αἱ πολιτικαὶ ὑποθέσεις . . . αἱ φροντίδες, ἄς εἶχον διὰ τὴν ἐκλογὴν μου εἰς τὴν βουλὴν, δὲν μοι ἔδωκαν τὸν καιρὸν νὰ . . . μ' ὅλα ταῦτα, φιλάτη μου, καὶ πάλιν εἶμαι ἄξιος ἐπιπλήξεων. Ἀλλὰ, εὐε παρακαλῶ, διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ἄφες τὴν κακίαν σου καὶ δός μοι νὰ φάγω· ἔρχομαι ἐκ τῆς Newmarket ὅπου ἠναγκάσθη νὰ παρρευρεθῶ εἰς τὰ τελευταῖα ἵπποδρόμια, καὶ τώρα ἀποθνήσκω τῆς πείνης· φαντάσου, ἀφοῦ ὁ ἵππος μου ἔχασε τρεῖς φορές καὶ με ἐζήμωσε καὶ χιλίας γινέας, μὲ ἔφερε καὶ ἔως ἐδῶ δύο λεύγας καλπάζων.

— Χιλίας γινέας! δὲν θὰ βάλετε πλέον γινῶσιν! μυλόρδε, εἶπεν ἡ ξενοδόχος, χάνετε πάντοτε εἰς στοιχίματα τὸ πλεῖστον μέρος τῶν εισοδημάτων σας· ἐφέτος πάλιν ἕνεκα τῆς βουλευτικῆς θέσεως καὶ διὰ νὰ εὐχαριστήσητε καὶ τὴν ὑπερφάνειάν σας ὡς βαρονέτος, πόσα θὰ ἐξοδεύσητε!

— Τί νὰ γίνῃ, φιλάτη Κυρία Δίκων! αὐτὰ δὲν ἐμπορῶ νὰ τ' ἀποφύγω καθὼ ἄγγλος· ἀλλ' ἄς ἔλθωμεν τώρα εἰς τὸ οὐσιωδέστερον· δός μοι κάτι νὰ φάγω διότι δὲν ἀντέχω πλέον.

— Μὰ τὴν ἀλήθειαν, μυλόρδε, ἡ κακὴ σας τύχη σήμερον σὰς ἔβαλες τὸ μάτι· καὶ βλέπω ὅτι καὶ εἰς τὸ φαγητὸν εἴσθε ἀτυχῆς· δυστυχῶς δὲν μᾶς ἔμεινε τίποτε·

μίαν μόνην περὸ ὄρα τοῦ κούρκου εἶχα, ἀλλ' ὁ Κύριος οὗτος, προσέθηκεν ἡ ξενοδόχος, δεικνύουσα τὸν Στέρν, τὴν ἐπῆρε διὰ λογαριασμόν του.

— Ἄ! μὰ τὸν Θεόν, ἔχεις δίκαιον, Κυρία Δίκων, σήμερον ἡ ἀτυχία μου εἶναι μεγάλη· ἀλλὰ βλέπω ὅτι ὁ κύριος οὗτος ἔχει ἐνώπιόν του ἕνα τρομερὸν σφουγγάτον· δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δώσῃ τὴν πτέρυγα εἰς ἐμέ;

— Ζητήσατέ την, εἶπεν αὐτῷ μειδιῶσα ἡ ξενοδόχος, τῆς ὁποίας ἡ γυναικεία πονηρία δὲν ἤθελεν ἴσως δυσαρραστήθῃ, ἀν ἐλάμβανε μικρὰν ἐκδίκασιν ἕνεκα τῆς ἀπιστίας τοῦ λόρδου.

— Κύριε, εἶπεν ὁ λόρδος, προχωρῶν βήματά τινα πρὸς τὴν τράπεζαν τοῦ Στέρν, βλέπω μὲ εὐχαρίστησίν μου ὅτι κάμνετε μεγάλην τιμὴν εἰς τὸ ὑπέρογκον αὐτὸ σφουγγάτον. Νομίζω, ὅτι ἡ πτέρυξ αὐτῆ δὲν θὰ σᾶς χρησιμεύσῃ· θέλετε νὰ μοι τὴν παραχωρήσητε ἀντὶ μιᾶς γινέας, ἣν θὰ λάβω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς προσφέρω;

Καὶ ὁ λόρδος ἐξήγαγε συγχρόνως ἐκ τοῦ θηλακίου του μίαν γινέαν, ἣν ἔδειξε πρὸς τὸν Στέρν. Ὁ Στέρν κατ' ἀρχὰς προσεποιήθη ὅτι δὲν ἠνόησεν, ἀλλὰ τοῦ λόρδου ἐπαναλαβόντος τὴν πρότασίν του,

— Κύριε, ἀπεκρίθη ὁ Στέρν, θέσας τὴν περὸν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης, εἶμαι πάντοτε κωφὸς εἰς προτάσεις, αἵτινες ὁμοιάζουσι πρὸς συμφωνίας ἢ πωλήσεις· ὅσπν ὀλίγην διάθεσιν ἔχω νὰ πωλῶ τὴν ἀγνότητα τῆς συνειδήσεώς μου, τοσαύτην ἔχω εἰς τὸ νὰ πωλῶ καὶ τὰς παρηγορίας τοῦ στομάχου μου· δὲν θὰ σᾶς κακοφανῇ ὅθεν ἀν δὲν δέχωμαι τὸ ἀργύριόν σας καὶ ἀν κρατήσω δι' ἐμέ τὴν πτέρυγα ταύτην, μὲ ὅλα ταῦτα...

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν, κοράσιόν τι πενιχρῶς μὲν ἐνδεδυμένον, ἀλλ' ἐκ τῆς γλυκειάς αὐτοῦ φωνῆς καὶ τῶν διακεκριμένων τρόπων του φαινόμενον ὅτι ἀνήκεν εἰς τὴν μεσαίαν τῆς κοινωνίας τάξιν, εἰσῆλθεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον.

— Καλὴ Κυρία Δίκων, εἶπε πρὸς τὴν

ξενοδόχον, ἡ μήτηρ μου μᾶς ἔκαμεν ἕνα ἀκόμη ἀδελφάκι καὶ ὑπέφερερ πολὺ· ὁ πατήρ μου μ' ἔστειλε νὰ σᾶς παρακαλέσω ἀν θέλητε νὰ μοι δώσητε ἐπὶ πιστώσει ἕως τὸ ἐρχόμενον σάββατον κανένα πουλι, ὥστε νὰ ἐμπορέσῃ ἡ μήτηρ μου νὰ λάβῃ μερικὰς δυνάμεις.

— Φεῦ! μικρά μου Μαρία, ἀπεκρίθη ἡ ξενοδόχος, ἐπεθύμουν νὰ ὑποχρεώσω τὸν πατέρα σου, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν μοι ἔμεινε πλέον τίποτε· μάλιστα καὶ οἱ Κύριοι, τοὺς ὁποίους βλέπεις ἐδῶ, φιλονικοῦν τίς ἐκ τῶν δύο νὰ φάγῃ αὐτὴν τὴν πτέρυγα.

— Ἄ! Θεέ μου! εἶπε τὸ δυστυχὲς κοράσιον, ὑψώσαν πρὸς τὸν οὐρανὸν τοὺς δεδακρυμένους αὐτοῦ ὀφθαλμούς, τί θὰ γίνῃ ἡ καλή μου μήτηρ!... Ἄς γίνῃ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ! συγχωρήσατέ μοι Κυρία Δίκων διότι σᾶς ἠνόχησα.

Ἡ αὐαισθησία καὶ ἡ ἀγγελικὴ τοῦ κορασίου καρτερία συνεκίνησαν τὸν Στέρν μέχρι δακρύων.

— Κυρία, εἶπε πρὸς τὴν ξενοδόχον, τί νος εἶναι αὐτὸ τὸ καλὸν κοράσιον;

— Εἶναι ἡ πρωτότοκος θυγάτηρ τοῦ ἐφημερίου μας, Κύριε, ἐνὸς ἀγαθοῦ ἀνθρώπου, ἀλλ' ὅστις εἶναι καὶ τοῦ ἰώβ πτωχότερος, διότι ἡ πτωχή του ἐνορία δὲν τῷ παρέχει ἀρκετὰ εἰσοδήματα διὰ νὰ ἐμπορέσῃ νὰ θρέψῃ τὴν οικογένειάν του. Εἶχον ἕξ τέκνα, ὁ Θεὸς τῷ ἔδωκε καὶ ἑβδομον, διὰ τοῦτο ἔστειλε τὴν κόρην του διὰ νὰ ἰδῇ ἀν ἤμπορῶ νὰ τῷ στείλω κανένα τρυφερὸν φαγητὸν διὰ τὴν πάσχουσαν σύζυγόν του. Πόσον λυποῦμαι διότι δὲν ἤμπόρεσα νὰ στείλω τίποτε!

— Μυλόρδε, εἶπεν ὁ Στέρν, ἡ πτέρυξ αὐτῆ ἦτο τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐπιθυμίας ἀμφοτέρων ἡμῶν, ἡ χριστιανικὴ πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπη ἃς μᾶς κάμη ἐκ συμφώνου νὰ προσφέρωμεν αὐτὴν πρὸς τὴν δυστυχῆ πάσχουσαν.

— Εὐχαρίστως, Κύριε, αὐτὸ καὶ ἐγὼ τὸ ἐπιθυμῶ, ἀπεκρίθη ὁ λόρδος, ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ ὁποίου, ἡ πρὸς τοὺς ἵππους ἀγάπη

δὲν εἶχεν εἰσέτι σβέσει τὴν πρὸς τὴν πάσχουσαν ἀνθρωπότητα.

Ἐλάβον καὶ οἱ δύο, ὀδηγούμενοι ὑπὸ τῆς ξενοδόχου, τὴν πρὸς τὴν κατοικίαν τοῦ ἐφημερίου ἄγουσαν ὁδόν.

Ἡ οἰκία τοῦ ἐφημερίου, ὁμοιάζε μᾶλλον καλύβην ἀθιγγάνου ἢ κατοικίαν ἐφημερίου.

Ὁ Στέρν, ἡ ξενοδόχος καὶ ὁ λόρδος εἰσῆλθον. Ὀλιβερόν θέαμα παρουσιάσθη πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν ἢ λεχῶ ἦτο πλαγιασμένη ἐπὶ καθαρᾶς μὲν ἀλλὰ πενιχρωτάτης κλίνης· τὰ τρία νεώτερα τῶν τέκνων αὐτῆς ἐκοιμῶντο πλησίον τῆς ὑπνον ἀγγέλου· τὰ λοιπὰ τέσσαρα, ἰστάμενα παρὰ τὸ προσκεφάλαιόν της, εἶχον τὴν μητέρα αὐτῶν ἐνηγκαλισμένην διὰ τῶν βραχιόνων τῶν. Ὁ ἀγαθὸς ἐφημέριος καθήμενος ἡσύχως παρὰ τοὺς πόδας τῆς κλίνης τῆς φίλης αὐτοῦ συζύγου, ἀνεγίνωσκε μετ' εὐλαβείας, ἴσως ἵνα δώσῃ παραμυθίαν εἰς τὰς ἀγαθὰς ἐκείνας ψυχὰς, ἴσως καὶ ἵνα διὰ τῆς ἀναγνώσεως καταπραΰνῃ τὴν πείναν τοῦ σώματος αὐτῶν.

Καθ' ἣν στιγμὴν οἱ τρεῖς νεοελθόντες εἰσῆλθον, οὗτος ἀνεγίνωσκε τοὺς ἕξ ἡ λόγους τοῦ Δαυὶδ, « ὁ ἀγαθὸς καὶ πολυέλεος « Θεὸς διαιώνισε τὴν μνήμην τῶν θαυμάτων αὐτοῦ· ἔδωκε τροφὴν τοῖς φοβουμένοις αὐτόν ».

— Κυρία, εἶπεν ὁ Στέρν πρὸς τὴν λεχῶ, δόσατε τὴν ἄδειαν εἰς τὸν μυλόρδον καὶ εἰς ἐμέ νὰ σᾶς προσφέρωμεν ἕν μέρος τοῦ λιτοῦ ἡμῶν γέυματος· ἡ τράπεζα ἐνὸς ταξιδιωτοῦ, καὶ εἰς τὸ λαμπρὸν ἀκόμη ξενοδοχεῖον, εἰς τὰ ὀπλὰ τῆς Ἀγγλίας, δὲν εἶναι πάντοτε καλῶς ἐφοδιασμένη· θέλετε ὅμως μᾶς συγχωρήσει διὰ τὴν μικρὰν ἡμῶν προσφορὰν χάριν τῶν αἰσθημάτων μας καὶ τοῦ μεγάλου ἐνδιαφέροντος, τὸ ὁποῖον μᾶς ἐμπνέει ἡ ἀγαπητὴ ἡμῶν οἰκογένεια.

Ἡ δυστυχὴς γυνὴ δὲν ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ τοὺς ἰδίους αὐτῆς ὀφθαλμούς· ἐφάνετο ὅτι διὰ τοῦ βλέμματός ἤθελε νὰ καταφάγῃ τὴν λαμπρὰν πτέρυγα, τὴν ὁποίαν ὡς ἐκ θαύματος ἐνώπιόν της ἔβλεπεν.

Ἄφου ἐζήτησε δι' ἐνὸς βλέμματός τὴν συγκατάθεσιν τοῦ συζύγου αὐτῆς, ἐψέλλισε λέξεις τινας εὐχαριστήσεως, ἃς ἐπρόφεραν μὲν τὰ χεῖλη, ἀλλ' αἵτινες ἐξήρχοντο ἐκ τοῦ βυθοῦ τῆς καρδίας. Ὁ ἐφημέριος νύχαισθησε τοὺς ξένους ἐκ μέρους τῆς συζύγου του, ἐξέφρασε πρὸς τὸν Στέρν καὶ τὸν σύντροφόν του τὴν ἀξίαν, ἣν ἔδιδεν εἰς τὸ εὐαγγελικὸν ἐκεῖνο ἔργον τῶν.

Ἡ ἐνδιαφέρουσα τῆς συζύγου τοῦ ἐφημερίου θέσις εἶχε βαθεῶς συγκινήσει τὸν φιλόσοφον καὶ τὸν λόρδον· οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν εἶχον δακρύσει ἐνώπιον τῆς εὐαγγελικῆς καρτερίας καὶ τῆς εὐγενείας ἐν τῇ πτωχείᾳ τοῦ ἀγαθοῦ ἐκεῖνου πατρὸς τῆς οἰκογενείας. Ὁ Στέρν δὲν ἠδύνατο νὰ κρύψῃ τὴν συγκίνησίν του· ὁ νέος λόρδος μᾶλλον δούλος τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ κόσμου προσεπάθει νὰ τὴν μετριάσῃ.

— Αἰδουσιμώτατε, εἶπε πρὸς τὸν ἐφημέριον, αἱ εὐχαριστήσεις σας εἰσι πλείοτεραι ἢ ἡ ἀξία τοῦ δώρου ἡμῶν, ὥστε διὰ τοῦτο δὲν εἶμεθα ὑπόχρεοι νὰ τὰς δεχθῶμεν· ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς ζητήσω ἐγὼ χάριν τινα, ἣν, ἀν δεχθῆτε, θέλετε λάβει παρ' ἐμοῦ μεγαλητέρας καὶ δικαίως προσφερομένας εὐχαριστήσεις.

— Ὡ! μυλόρδε, ἀνεφώνησεν ὁ ἐφημέριος, εἰπήτε, καὶ ἀν ἐξαρτᾶται ἀπ' ἐμοῦ τὸ νὰ φανῶ εὐάρεστος πρὸς τὴν εὐγενεῖαν σας, θέλω θεωρηθῆ ὁ εὐτυχέστερος τῶν ἀνθρώπων.

— Ἴδου εἰς δύο λέξεις περὶ τίνος πρόκειται· Ποτὲ δὲν ἐβάπτισα, μοι ἐπῆλθε τώρα κατὰ νοῦν νὰ γίνω ὁ ἀνάδοχος ἐνὸς τέκνου καλῆς οἰκογενείας· μοι κάμνετε τὴν τιμὴν νὰ με δεχθῆτε ὡς τοιοῦτον διὰ τὸ νεογέννητον τέκνον σας;

— Ἄ! μυλόρδε, ἀνέκραζαν συγχρόνως ὁ ἐφημέριος, ἡ σύζυγός του καὶ τὰ τέσσαρα αὐτοῦ τέκνα.

— Μὲ δέχεσθε; πολὺ καλὰ! ἠκολούθησεν ὁ νέος λόρδος· ἀφού ἔχη οὕτω, δότε μοι τὴν ἄδειαν νὰ προσφέρω πρὸς τὸν μέλλοντα ἀναδεκτόν μου μικρὰ τινα τεμάχια

μετάλλου, τὰ ὅποια, διὰ τῆς φροντίδος τῆς μητρὸς του καὶ τῆς Κυρίας Δίκωνος ἐδῶ παρούσης, θέλουν μεταβληθῆ εἰς τραγῆματα καὶ ἄλλα ἀναγκαιοῦντα διὰ τὴν βράπτισιν.

Καὶ πάραυτα ὁ νέος λόρδος ἐκένωσεν ἐπὶ τῶν ἐπιβραμμένων σπαργάνων τοῦ βρέφους, τὸ βαλάντιόν του ἐξήκοντα γινέαι διαλάμπουσαι μὲ τὸ πρότυπον τοῦ βασιλέως Γεωργίου διεσκορπίσθησαν ἐπὶ τῆς πενιχρᾶς κλίνης, ὅπου ὁ ἀντικατοπτρισμὸς τοῦ χρυσοῦ δὲν εἶχε ποτὲ κατευνάσει τὰς ἀλυμρὰς τῆς πενίας φροντίδας.

Εἶτα χωρὶς νὰ δώσῃ τὸν καιρὸν εἰς τὸ νὰ ἐκφράσῃ πρὸς αὐτὸν τὰς εὐχαριστήσεις των, ὁ λόρδος προσέθηκεν,

— Ἡ Κυρία Δίκων μεθ' ὑμῶν ἄς προσδιορίσῃ τὴν ἡμέραν τῆς βαπτίσεως. Ἰγναιίνετε, φίλοι μου, ὑγιαίνετε, τέκνα μου, θὰ σὰς ἐπανίδω.

Καὶ λαβὼν τὸν Στέρν ἐκ τοῦ βραχίονος, ἐξῆλθε ταχέως ἐκ τοῦ πρεσβυτερίου πρὶν ἢ ὁ ἐφημέριος καὶ τὰ τέκνα του, θαμβωθέντα ἐκ τῆς θέας τοῦ χρυσοῦ, δυνηθῶσι νὰ προσφέρωσι λέξι.

Διευθύνθησαν πρὸς τὸ ξενοδοχεῖον τῶν ὀπλων τῆς Ἀγγλίας.

— Ἐγίνατε αἴτιος, μυλόρδε, νὰ ἴδω τὴν εὐτυχεστέραν στιγμὴν τῆς ζωῆς μου, εἶπεν ὁ Στέρν, ἔχετε ψυχὴν εὐγενῆ, καὶ προσφέρω τὸ ἥμισυ τῆς ζωῆς μου διὰ ν' ἀποκτήσω καὶ ἐγὼ μικρὰν τινα θέσιν εἰς τὴν φιλίαν σας.

— Ἐὰν ἡ πράξις μου αὕτη ἦναι ἀξιόπαινος, ὁ ἔπαινος οὗτος ὀφείλεται πρὸς ὑμᾶς ἢ γενναία ὑμῶν πρόσκλησις συνήργησεν εἰς πάντα.

— Μᾶλλον ἡ ἀγαθὴ ὑμῶν καρδιά! ἐκ τῆς πρὸ ὀλίγου σκηνῆς ἠδυνήθητε βεβαίως νὰ ἐξαγάγητε ἰσχυρὰν ἠθικότητα ἢ συγκινήσεις ὑμῶν, τὰ δάκρυα, ἡ εὐτυχία ἢ πληροῦσα κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν τὴν καρδίαν σας, σὰς ἐδίδαξαν ὅτι, διὰ τὰς γενναίας ψυχὰς, διὰ τὰς μεγαλοψύχους καρδίας, ὑπάρχουσιν εὐχαριστήσεις ζωηρότε-

ραι ἢ αἰ τῶν ἵπποδρομιῶν καὶ ἄλλων ματαίων διασκεδάσεων. Καταστρέφεται πολ- λάκις ὁ ἄνθρωπος ἐκ τῶν τοιούτων πραγμάτων ἄλλὰ πλουτίζει πάντοτε καὶ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐν τῷ οὐρανῷ ὅταν πράττῃ τὸ καλόν.

— Καὶ ἡ κρίσις καὶ ἡ καρδιά μου ἐκ συμφώνου σὰς δικαιοῦσι, Κύριε. — Δύναμαι νὰ μάθω πῶς ὀνομάζεσθε;

— Τινὲς μὲ ὀνομάζουσιν Ἰορὶκ, ἀλλὰ κοινῶς μοὶ δίδουσι τὸ ὄνομα Στέρν. . . .

— Ὁ πνευματώδης συγγραφεὺς τοῦ Τριστάμου Σάνδου καὶ τοῦ Ἀσθηματικοῦ ταξιδίου; ἀνέκραξεν ὁ νέος λόρδος ἔπρεπε νὰ τὸ ἐννοήσω αὐτὰ τὰ ἀριστουργήματα! . . .

— Εἰπῆτε μᾶλλον, τὰ ἔργα τῆς φαντασίας, ὅπου ἡ καρδιά ἔλαβε μεγαλύτερον μέρος ἢ τὸ πνεῦμα, διέκοψεν αὐτὸν ὁ Στέρν, καθότι, μυλόρδε, δὲν ἔχω τὴν ἀξίωσιν νὰ φανῶ μῆτε ὡς συγγραφεὺς μῆτε ὡς φιλόσοφος· εἶμαι μόνον φίλος τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τῆς ἀρετῆς.

Εἶχον φθάσει εἰς τὴν θύραν τοῦ ξενοδοχείου.

— Κύριε Στέρν, εἶπεν αὐτῷ ὁ λόρδος, θὰ μοὶ κάμητε τὴν τιμὴν νὰ μὲ συνοδεύσητε μέχρι τῆς ἐπαυλίδος μου, δύο λεύγας μακρὰν; ἔχω ὑπὸ τὴν διάθεσίν σας ἓνα λαμπρὸν ἵππον.

— Σὰς ὑπερευχαριστῶ, μυλόρδε, θὰ εἰσέλθω εἰς τὸ ξενοδοχεῖον διὰ νὰ ἐπαναλάβω τὴν ὄρεξίν μου καὶ νὰ τελειώσω τὸ σφουγγάτον μου· ὑμεῖς ἐπιστρέψατε εἰς τὴν κατοικίαν σας, καὶ διὰ νὰ λησμονήσητε τὰς ζημίας, ἄς ὑπέστητε εἰς Newmarket σήμερον, ἐνθυμηθεῖτε ὅτι ἐγίνατε αἴτιος τῆς εὐτυχίας μιᾶς ἐντίμου οἰκογενείας, καὶ ὅτι διὰ τῆς πράξεως ταύτης ἀπεκτίησατε τὸ σέβας ἐνὸς τιμίου ἀνθρώπου, τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ πλησίον σας καὶ τὰς εὐλογίας τοῦ Ἰϋστοῦ, ὅστις ἀμείβει τὸν ἄνθρωπον καὶ δι' ἐν ποτήριον ὕδατος, τὸ ὅποιον ἐν ὀνόματι ἐκείνου προσφέρει.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ.

Χ ρ ι σ τ ὸ ς Ἀ ν ἔ σ τ η ! Λέξεις ἱεραὶ, φράσις θεία, λόγοι, διὰ τῶν ὁποίων οἱ Ἄγγελοι ἀσπάζονται ἀλλήλους, διὰ τῶν ὁποίων οἱ πιστοὶ, ὡς διὰ Μασσωνικοῦ σημείου, ἀναγνωρίζονται, καὶ διὰ τῶν ὁποίων, ὡς διὰ συνθήματος ἀνοίγονται τοῖς ἀνθρώποις αἱ πύλαι τοῦ Παραδείσου. Αἱ δύο αὗται λέξεις περιέχουσιν ἐν ἑαυταῖς μόναις ὀλόκληρον Ποίησιν, ὀλόκληρον Φιλοσοφίαν, τὴν Ἰστορίαν ὅλου τοῦ κόσμου, τὸ παρελθόν, τὸ ἐνεστὼς, τὸ μέλλον, τὸν οὐρανὸν, τὴν γῆν, τὸν ἄδην! Διότι δι' αὐτῶν ἀναμνησκαταὶ τις τὸ Εὐαγγέλιον, καὶ δι' αὐτοῦ τὸ Οὐράνιον ἐκείνο τῆς ἐνανθρωπίσεως τῶν παθῶν, τοῦ θανάτου καὶ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Λόγου δράμα· τὴν θείαν τοῦ Σωτῆρος διδασκαλίαν, τὴν πρὸ τῆς Αὐτρώσεως καὶ τὴν μετ' αὐτὴν τύχην τῆς ἀνθρωπότητος, τὴν Παντοδυναμίαν καὶ τὴν ἄπειρον ἀγαθότητα τοῦ Πλάστου, τὴν ἀχαριστίαν, τὰς ἀπάτας, τὰ ἀμαρτήματα, τὰ χρέη καὶ τὰ δικαιώματα τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τὸ ἀνίσχυρον τοῦ ἄδου· καὶ εἰς τὴν ἀνάμνησιν ταύτην, ὁ χριστιανὸς βλέπει κατερχομένας καὶ ζωογονούσας αὐτὸν τὰς τρεῖς τοῦ οὐρανοῦ θυγατέρας, τὴν Ἐλπίδα, τὴν Πίστην, καὶ τὴν Ἀγάπην! Αἱ λέξεις αὗται εἰσὶ κραυγὴ χαρᾶς σύμπαντος τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου ἰδίως δὲ τῆς Ἀνατολῆς, διότι τὴν μητέρα ταύτην παντὸς ὅ,τι μέγα, ἐξελέξατο καὶ ὁ Χριστὸς ὡς πατρίδα του· ἰδίως δὲ μάλιστα τῶν Ἑλλήνων, διότι αὐτῶν οἱ πρόγονοι, ὁ Σωκράτης, ὁ Πλάτων, ὁ Ἀριστοτέλης, προπροσκεύασαν τὰ πνεύματα εἰς τὴν ἠθικὴν τοῦ Εὐαγγελίου, διότι εἰς τὴν γλῶσσαν αὐτῶν ἐγράφη τοῦτο καὶ διεδόθη εἰς τὰ τέσσαρα ἄκρα τῆς οἰκουμένης, διότι τοὺς Πατέρας αὐτῶν ἐτίμησεν ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἔθνος ὁ Θεάνθρωπος, ἀνακράξας, ὅτε εἶδε προσερσύνην τοῦ πλησίον σας καὶ τὰς εὐλογίας τοῦ Ἰϋστοῦ, ὅστις ἀμείβει τὸν ἄνθρωπον καὶ δι' ἐν ποτήριον ὕδατος, τὸ ὅποιον ἐν ὀνόματι ἐκείνου προσφέρει.

πᾶς Χριστιανικὸς Λαὸς ὀφείλει νὰ φέρῃ χρυσοκεντήτους τὰς λέξεις ταύτας ἐπὶ τῶν σημείων αὐτοῦ, διότι Χ ρ ι σ τ ὸ ς Ἀ ν ἔ σ τ η σημαίνει Ἀ ὁ ς Ἀ ν ἔ σ τ η, διότι ὁ Χριστὸς ἐκ τῆς τάξεως τοῦ λαοῦ ἐξελέξατο τοὺς γονεῖς Αὐτοῦ, διότι ὑπὲρ τοῦ Λαοῦ ἠγωνίσθη, εἰς τὸν Λαὸν ἐδίδαξεν, ἐκ τοῦ Λαοῦ ἔλαβε τοὺς Μαθητὰς καὶ Ἀποστόλους Αὐτοῦ, ὑπὲρ τοῦ Λαοῦ ἐσταυρώθη καὶ ἀπέθανεν, ὅπως ἐγερθῆ καὶ συναναστήσῃ μεθ' ἑαυτοῦ καὶ ἀναζωογονήσῃ τὸν ἐν τοῖς μνήμασι, τῆς ἀδικίας, τῆς ἀμαθείας καὶ . . . τεθαμμένον λαόν.

Αἱ λέξεις λοιπὸν αὗται, τὸ παράδειγμα τοῦ ὑπὲρ ἡμῶν καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν παθόντος, σταυρωθέντος καὶ ταφέντος Λόγου, μᾶς διδάσκει, ὅτι τὸ αὐτὸ πρέπει νὰ ἐργαζώμεθα καὶ ἡμεῖς, ὅτι ἕκαστος Χριστιανὸς ὀφείλει νὰ συνεργῆ ὑπὲρ τῆς προόδου τῶν ἀδελφῶν του, ὅτι ὁ Πλούσιος ὀφείλει νὰ προσφέρῃ τὸν ὀβολόν του ὑπὲρ τῆς διανοητικῆς ἀναπτύξεως τοῦ ὁμογενοῦς Λαοῦ· διότι ἄλλως ἀμαρτάνει, εἶναι ἀνάξιος τοῦ ὀνόματος Χριστιανὸς, εἶναι ἐχθρὸς τοῦ Σωτῆρος, καὶ, μὴ λησμονήσῃ ὅτι ὑπάρχει ἡμέρα κρίσεως, ἥτις θέλει ἀναγγελθῆ διὰ τοῦ « Ἀνάστα ὁ Θεὸς ».

Ἀλεξάνδρος Ζωηρὸς (Τσαλόκης).

ΑΔΕΛΦΙΚΗ ΑΓΑΠΗ.

(Ἐκ τῶν τοῦ Βαλέρου-Μαξίμου.)

Γλυκεῖα ἀνάμνησις! ὅταν δύναται νὰ εἴπη τις: « Κατόκησα ὑπὸ τὴν αὐτὴν στέγην καὶ πρὶν ἢ γεννηθῶ διήλθον τὴν ἐποχὴν τῆς βρεφικῆς μου ἡλικίας εἰς τὴν αὐτὴν κοιτίδα· ἐδῶκα εἰς τὰ αὐτὰ πρόσωπα τὰ ὀνόματα πατρὸς καὶ μητρὸς· ἤμην τὸ ἀντικείμενον τῶν αὐτῶν ἐπιθυμιῶν, τῶν αὐτῶν φροντίδων· τοιαύτην δόξαν παρέλαβον ἐκ τῶν αὐτῶν προγόνων!

Ἡ σύζυγος εἶναι προσφιλές· οἱ φίλοι, καὶ αὐτοὶ προσφιλεῖς· ἀλλ' ἢ πρὸς αὐτοὺς ἀγάπη, γεννηθεῖσα μετὰ ταῦτα, δὲν δύναται νὰ καθέξῃ ποτὲ ἐν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν τὴν θέσιν τῆς πρώτης.

ΤΟ ΑΜΦΙΒΟΛΟΝ ΤΗΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΣ
ΜΕΛΛΟΝ.

1

Τὰ στήθη μου πάλιν παλμοὶ συγκινοῦσι,
Καὶ πάλιν γελᾷ ἢ χαρὰ καθὼς πρῶτον,
Διότι γλυκεῖται, ὡς πρὶν, μὲ κυκλοῦσι
Εἰκόνας τῶν πρῶτην τερπνῶν μου ἐρώτων.

2

Φρονεῖς ὅτι τάχα ἐσθίεσθαι τὸ πῦρ,
Τὸ πρῶτην ποτὲ τὴν ψυχὴν μου θερμαῖνον;
Καθὼς εἰς αἰθάλην καμίνου σπινθῆρ,
Ἵπῆρχεν ἐντός μου αὐτὸ τεθαμμένον.

3

Διότι ἀφότου μοὶ ἔφυγες, φῶς μου,
Τροφῆς ζωογόνου αὐτὸ ἐστερήθη!
Πλὴν μάλιστα σὲ εἶδον, ὁ πρῶτην ἐντός μου
Ἐἰς κάμινον πάλιν σπινθῆρ μετεβλήθη.

4

Ἀλλὰ ποῦ πλανῶμαι; ματαία χαρὰ!
Ἵ Εὖρος πολλακίς γελῶν κολακεύει,
Πλὴν ἔχει τὰ βέλγη καὶ τότε σκληρὰ,
Καὶ πρίζων ἀσπλάγχχνος τὰ στήθη τοξεύει.

5

Ἴδὲ καὶ τρώντι· Ἐλπίδας γλυκείας
Συνέλαβον πάλιν, ἀφότου σὲ εἶδον·
Ἄλλ' ὅμως καὶ νέφη πικρᾶς ὑπονοίας
Τὸ φῶς τῶν χρυσῶν μου θελοῦσιν ἐλπιδῶν.

6

ὦ Ἔρωε, λατρεῖα ψυχῆς ἱερά!
Μυστήριον εἶσαι ἀγνώστου σοφίας,
Ἐνῶ μὲ τιτρώσκεις τοσοῦτον σκληρὰ,
Ἐγὼ σὲ λατρεύω ἐκ βάθους καρδίας.

7

Πλὴν ὄχι, ἄς παύσουν οἱ ἄκαιροι θρῆνοι·
Ὅποτεν τὸ φῶς μου πιστὸν διαμμένη,
Παρήγορος πάλιν θὰ σπύση ἐκεῖνη,
Ἡ πρῶτην τοσοῦτο πιστὴ ἐρωμένη.

8

Ναὶ, σπεῦσον ταχέως, ἐλπίς μου χρυσή,
Ἡ Τύχη πολλακίς δεινῶς κατατρέχει,
Πλὴν ἔταν λατρεύης τὸν λάτριν σου σὺ,
Ἰσχνὸν οὐδεμίαν ἢ Τύχην δὲν ἔχει.

Ο ΓΕΡΩΝ ΠΑΡΑΠΟΝΟΥΜΕΝΟΣ

ἢ

ΑΙ ΤΡΕΙΣ ΗΛΙΚΙΑΙ.

Ὅλ' αἰ νέαι, ὅταν ἤμην εὐμορφῆ μικρῶ παιδάκι
Μ' ἔπερναν ἔς τὴν ἀγκαλιὰ τῶν, τάχα τάχα Νικολάκη
Μ' ἔλεγαν, καὶ τοῦ Μαίτου τὰ τραγούδια τραγουδεῦσαν
Καὶ γλυκὰ τὰ μάγουλά μου καὶ τὰ μάτια μου φι-
λοῦσαν.
Μάλοναν ποιεῖν νὰ μὲ πάρῃ πρώτη εἰς τὴν ἀγκαλιὰ τῆς
Νὰ μὲ σφίξῃ, γὰ μὲ δώσῃ τ' ἄφθονα φιλήματά τῆς.
Ὅταν εἰς τὸ ἄνθος ἤμην ἔπειτα τῆς ἡλικίας,
Ποία πρώτη νὰ μὲ πάρῃ ἤρχισαν τὰς μεσιτείας,
Ποία πρώτη νὰ μὲ δείξῃ τὰ πλεονεκτήματά τῆς
Τὴν λαμπρὰν περιουσίαν καὶ τὴν ὠραιότητά τῆς.
Σιὸρ Νικολάκ' ἢ μία, Σιὸρ Νικολάκ' ἢ ἄλλη,
Ἰσοχον ποτὲ δὲν ἦτο τὸ πτωχὸ μου τὸ κεφάλι.
Ὅταν ἔμαθαν πῶς ἔπῃρα τὴν ὠραίαν μου Σοφίαν
Κι' ἀπηλλάγην ἀπ' ἐκείνας κ' ἔμεινα εἰς ἡσυχίαν,
Ἄλλη ἦλθεν εἰς τὸν τάφον παρακαίριος ἀπὸ φθίσι,
Ἄλλη ἔπῃγε καλογραῖα τοῦ λοιποῦ διὰ νὰ ζήσῃ.
Ἀλλὰ τώρα! ὦ τί κόσμος! ἀντὶ Σιὸρ Νικολάκη,
Μπάρμπι Νικολῶ μὲ λέγουσιν καὶ καμπούρη γεροντάκι,
Δὲν μὲ θέλουσιν νὰ μὲ βλέπουσιν, καὶ ὅποτεν μ' ἀντι-
κρῶσιν,
Τρέχουσιν, φεύγουσιν καὶ ἐπίσω νὰ μὲ ἴδουσιν δὲν γυρίζουσιν!
Μὴ σὰς μέλλῃ, κοριτζάκια, θὰ ἴθω ὦρα θὰ ἴδῃτε
Πῶς καὶ σεῖς ὡσὰν ἐμένα τὸ κουρκοῦτι θὰ μασσεῖτε.

ΨΙΜΜΥΘΙΟΝ.

Τὸ Ψιμμύθιον εἶναι λέξις παρεφθαρ-
μένη ἐκ τοῦ Ἑβραϊκοῦ σεμμαμοῦθ
(σαμμιαμῦθ), ἢ σαῦρα, τῆς ὁποίας
ἢ κόπρος ἐχρησίμευε, καὶ χρησιμεύει
καὶ τὴν σήμερον ἀκόμη εἰς τινὰ μέρη
πρὸς κατασκευὴν τοῦ ψιμμυθίου.